

Uzasadnienie

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie w miarę możliwości właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) dyrektywy siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz. U. UE. L 206 z 22.7.1992, z późn. zm.). Dokument ten tworzy ramy prawne do działania wszystkim podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm., zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”). Kierując się koniecznością utrzymania lub odtworzenia optymalnego ze względu na uwarunkowania lokalne stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, plan zadań ochronnych na okres 10 lat ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego (w formie zarządzenia), właściwy terytorialnie regionalny dyrektor ochrony środowiska. Plan ten może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony tych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

W przypadku omawianego obszaru Natura 2000 **Kampinoska Dolina Wisły PLH140029**, zwanego dalej “obszarem Natura 2000”, za ustanowienie planu zadań ochronnych odpowiedzialny jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie. Projekt dokumentacji planu zadań ochronnych został sporządzony przez wyłonionego w trybie przetargu nieograniczonego wykonawcę – Biuro Badań, Monitoringu i Ochrony Przyrody „EcoFalk” Michał Falkowski, w ramach projektu POIS.05.03.00-00-285/10 „Projekty planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie województw kujawsko-pomorskiego i mazowieckiego”, którego beneficjentem był Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich w Bydgoszczy oraz w oparciu o ekspertyzy przyrodnicze uzupełniające wiedzę o obszarze, w tym: Ekspertyzę na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla obszaru Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH140029 w zakresie siedlisk przyrodniczych: 6120 Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*), 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) oraz 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) – Biuro Badań, Monitoringu i Ochrony Przyrody „EcoFalk” Michał Falkowski (2018 r.), Ekspertyzę ichtiologiczną obejmującą inwentaryzację gatunków ryb 1146 kozy złotawej *Sabanejewia aurata*, 1149 kozy *Cobitis taenia* i 1124 kielbka białopłetwego *Romanogobio belingi (albipinnatus)* w obszarze Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH140029 - Pracownia Badań i Analiz Przyrodniczych w Bydgoszczy (2018 r.), Ekspertyzę przyrodniczą na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły obejmującą przeprowadzenie inwentaryzacji terenowej, opracowanie ekspertyzy przyrodniczej, w tym wyznaczenie reprezentatywnych miejsc do dalszego monitoringu stanu zachowania gatunków: 1084 pachnica dębowa, 1086 zgniotek cynobrowy i 1037 trzepla zielona - GOBIO – Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski (2018 r.) i Ekspertyzę na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH140029 – płazy - Firma usługowa ECO-HELP Sabina Klich (2018 r.)

Tryb oraz zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych, określony został przepisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;

- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) jeśli jest taka potrzeba, wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) jeśli jest taka potrzeba, wskazanie terminu sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, sporządzający projekt planu zadań ochronnych winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu, na zasadach i w trybie określonym w art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm., zwanej dalej „ustawą ooś”). Ponadto, w myśl art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy ooś projekt planu zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135, z późn. zm.) projekt planu zadań ochronnych wymaga uzgodnienia z właściwym terytorialnie wojewodą. Zgodnie z art. 131 ust. 2 ustawy ooś oraz art. 28 ust. 5 i art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu zadań ochronnych może być poddany opiniowaniu przez regionalną radę ochrony przyrody.

Omawiany obszar Natura 2000, został zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (nr aktu normatywnego C(2010) 9669), opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 8 lutego 2011 r. Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r.

w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Kampinoska Dolina Wisły PLH140029 (Dz. U. poz. 2119) wyznaczono specjalny obszar ochrony siedlisk.

Projekt planu zadań ochronnych sporządzono dla części obszaru Natura 2000, bowiem stwierdzono występowanie przesłanek o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody, to jest dla części obszaru Natura 2000 ustanowiono plany ochrony dla wybranych rezerwatów przyrody, uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody. Obszary rezerwatów przyrody dla których sporządzono ww. plany ochrony to:

L.p.	Nazwa rezerwatu przyrody	Dokument planistyczny	Powierzchnia krajowej formy ochrony przyrody lub nadleśnictwa pokrywająca się z obszarem [ha]
------	--------------------------	-----------------------	---

1.	Rezerwat przyrody Jezioro Kiełpińskie	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 23 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Jezioro Kiełpińskie (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 2550)	19,76
2.	Rezerwat przyrody Zakole Zakroczymskie	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 15 listopada 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Zakole Zakroczymskie (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 11281 oraz z 2020 r. poz. 8213)	545,47
3.	Rezerwat przyrody Wikliny Wiślane	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 15 listopada 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Wikliny Wiślane (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 11278 oraz z 2020 r. poz. 8210)	340,48
4.	Rezerwat przyrody Kępa Rakowska	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 17 maja 2019 r. w sprawie rezerwatu przyrody Kępa Rakowska (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 11276 oraz z 2020 r. poz. 8205)	223,53
5.	Rezerwat przyrody Kępa Antonińska	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 15 listopada 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Kępa Antonińska (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 11274 oraz z 2020 r. poz. 8204)	532,58
6.	Rezerwat przyrody Wyspy Zakrzewskie	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 15 listopada 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Wyspy Zakrzewskie (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 11280 oraz z 2020 r. poz. 8212)	314,42
7.	Rezerwat przyrody Wyspy Białobrzесkie	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 15 listopada 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Wyspy Białobrzесkie (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 11279 oraz z 2020 r. poz. 8211)	273,02
8.	Rezerwat przyrody Kępa Wykowska	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 15 listopada 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Kępa Wykowska (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 11275 oraz z 2020 r. poz. 8206)	353,63
9.	Rezerwat przyrody Ławice Troszyńskie	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 15 listopada 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Ławice Troszyńskie (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 11277 oraz z 2020 r. poz. 8207)	121,19

Dla przejrzystości i czytelności dokumentu planistycznego, projekt zarządzania przedłożony do udziału społeczeństwa uzupełniono o załącznik nr 2 opisujący granice rezerwatów przyrody dla których ustanowiony plan ochrony zawiera plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

W toku prac nad planem zadań ochronnych zweryfikowano informacje o obszarze Natura 2000 oraz ustalono jego granice według współrzędnych załamania granicy w układzie PL – 1992. Mapę obszaru Natura 2000 określa załącznik nr 3. Interaktywna mapa obszaru Natura 2000 dostępna jest na stronie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>.

Na podstawie danych zawartych w Standardowym Formularzu Danych - zwanym dalej "SDF", zidentyfikowano przedmioty ochrony, którymi są: 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 3270 Zalewane muliste brzegi rzek, 6120 Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe, 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe *Molinion*, 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylyon alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe), 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*), 1037 trzepla zielona *Ophiogomphus Cecilia*, 1084 pachnica dębowa *Osmoderma eremita*, 1130 boleń *Leuciscus aspius*, 1146 koza złotawa *Sabanejewia aurata*, 1149 koza *Cobitis taenia*, 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, 1188 kumak nizinny *Bombina bombina*, 1337 bóbr europejski *Castor fiber*, 1355 wydra *Lutra lutra*, 5639 różanka *Rhodeus sericeus* i 6144 kiełb białopłetwy *Romanogobio albipinatus*. Wskazać jednocześnie należy, iż w toku prac nad planem, na podstawie badań terenowych prowadzonych w 2018 r. ustalono, że obszar nie stanowi miejsca występowania siedlisk przyrodniczych takich jak: 6120 Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe, 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe *Molinion*. W tym m.in. zakresie podjęte zostały działania zmierzające do zmiany danych SDF.

Posługując się symbolami kodów zagrożeń (zgodnymi z „Listą referencyjną zagrożeń, presji i działań stanowiącą załącznik 5 do Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1”, opracowanej przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska (dostępna pod adresem internetowym <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>), zdefiniowano zagrożenia dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, zapisując je w kolejności alfabetycznej symbolu, w opisie wskazując ich zakres. Zaproponowany sposób zapisu, w przypadku zagrożeń o tożsamym charakterze i odnoszących się do więcej niż jednego przedmiotu ochrony, pozwolił na eliminację powtórzeń w tekście zarządzenia. Identyfikacja zagrożeń wraz z opisem ich charakteru przedstawiona została w załączniku nr 4 do zarządzenia.

Analizując występujące w obszarze zagrożenia oraz ich charakter, ustalono następujące cele zadań ochronnych:

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych		Komentarz
		Wskaźnik	Opis	
1.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie 400 ha powierzchni siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Starorzecza powstały w wyniku erozyjnej i akumulacyjnej działalności wód rzeki Wisły i stanowią jej nieodłączny element. W większości przypadków płyty siedliska charakteryzują się właściwą (FV) oceną powierzchni. Wg wyników badań terenowych powierzchnia siedliska w obszarze wynosi ok 407 ha. Wszystkie fitocenozы roślinności wodnej cechuje znaczna zmienność pod względem składu i liczby gatunków, co ma odzwierciedlenie w wewnętrznym zróżnicowaniu na podzespoły, frakcje i warianty. W obrębie siedliska nie stwierdzono występowania gatunków obcych i inwazyjnych. Ocena wskaźnika (barwa wody) kształtuje się na poziomie niezadowalającym (U1). Z uwagi na lokalizację obszaru i charakter rzeki, w tym ocenę JCWP, nie ma możliwości poprawy wskaźnika do stanu właściwego. Wskaźnik konduktywność nie został oceniony podczas badań na potrzeby pzo. Z uwagi na lokalizację obszaru i charakter
		Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu	Utrzymanie dużej różnorodności fitocenotycznej zbiorowisk (stan właściwy – FV), w tym występowania m.in. zespołów włosienicznika krążkolistnego, rogatka sztywnego, wywłócznika okółkowego, rdestnicy połyskującej, rdestnicy grzebieniastej, rdestnicy pływającej,	

			rdestu ziemnowodnego, grążela żółtego i grzybieni białych, osoki aloesowatej i żabiścieku pływającego, sporadycznie przęstki pospolitej oraz rdestnicy przeszytej w starorzeczach bocznych.	rzeki, w tym ocenę JCWP, zakłada się, że ocena kształtuje się na poziomie U1/U2 i nie ma możliwości poprawy wskaźnika. Dane uzupełniono o wskazania GIOŚ https://www.gios.gov.pl/pl/aktualnosci/611-aktualne-badania-fizykochemiczne-wody-w-wisle-po-awarii-sciekowej-2 (2019). Biorąc pod uwagę okoliczności prowadzenia badań przez GIOŚ wartość 1030 nie powinna być przekroczona. Ocena wskaźnika przezroczystości wody kształtuje się na poziomie FV - stan właściwy/U1. Z uwagi na lokalizację obszaru i charakter
		Gatunki wskazujące na degenerację siedliska	Brak występowania gatunków obcych i inwazyjnych (dopuszcza się występowanie moczarki kanadyjskiej) – stan właściwy (FV).	rzeki, w tym ocenę JCWP, nie ma możliwości poprawy wskaźnika do stanu właściwego. W perspektywie obowiązywania pzo cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Źródło danych: dokumentacja pzo (2014). Nie definiowano celów dla wskaźników pomocniczych (pH, plankton).
		Barwa wody	Utrzymanie minimum dotychczasowej barwy wody (stan niezadawalający U1), brak wyraźnego sinozielonego zabarwienia.	
		Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)	Utrzymanie przewodnictwa elektrolitycznego w stanie minimum nie pogorszonym, na poziomie poniżej 900 µS/cm (stan niezadawalający/ zły – U1/U2).	
		Przezroczystość wody	Utrzymanie przezroczystości wody minimum na poziomie 1 m (stan właściwy/ niezadawalający - FV/U1).	
2.	3270 Zalewane muliste brzegi rzek	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie 100 ha powierzchni siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Efemeryczne siedlisko przyrodnicze, pojawiające się przy niskich stanach wód Wisły, a tym samym zmienne w czasie pod względem rozmieszczenia i powierzchni. Z tego też względu bardzo trudno jest określić powierzchnię siedliska. Jest to bowiem parametr dynamiczny i ściśle uzależniony od poziomu wód rzeki (różnice w powierzchni i rozmieszczeniu mogą wystąpić nawet w dwóch, występujących po sobie sezonach wegetacyjnych). W trakcie prac terenowych prowadzonych w latach 2013-2014 na potrzeby sporządzenia projektu dokumentacji planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000, siedlisko
		Struktura przestrzenna płatów siedliska	Utrzymanie braku fragmentacji na stanowisku lub niewielka fragmentacja wynikająca głównie z działania czynników naturalnych (stan	

		właściwy – FV).	<p>identyfikowano zarówno w strefie korytowej Wisły, jak i brzegowej starorzeczy. Istniejące naturalne procesy zachodzące w krycie rzeki i jej dolinie wskazują, że mimo dużej dynamiki i wyraźnej sezonowości jest to trwale siedlisko w obszarze reprezentowane przez pionierską roślinność ze związku <i>Bidention tripartiti</i> i <i>Chenopodion fluviatile</i> porastającą muliste mady rzeczne, posiadając na terenie Obszaru swoje optimum siedliskowe. Zbiorowiska letnich terofitów są krótkotrwałe, rozwijające się spontanicznie w różnych miejscach, w okresie niskich stanów wody lub na aluwialnych powstających po ustąpieniu wód powodziowych. Z gatunków charakterystycznych stwierdzono tu m.in.: uczepy - trójlistkowy <i>Bidens tripartita</i> i zwiśły <i>Bidens cernua</i>, komosy – wielonasienna <i>Chenopodium polyspermum</i> i czerwona <i>Chenopodium rubrum</i>, rdesty - ostrogorzki <i>Polygonum hydropiper</i>, szczawiolistny <i>Polygonum lapathifolium</i> i mniejszy <i>Polygonum minus</i> oraz rzepicha błotna <i>Rorippa palustris</i>. Ocena wskaźników gatunki dominujące i udział dobrze zachowanych płatów kształtuje się na poziomie FV - stan właściwy. W perspektywie obowiązywania pzo cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Źródło danych: dokumentacja pzo (2014).</p>
	Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny wskaźnika na obecnym poziomie (stan właściwy – FV), utrzymanie występowania więcej niż 4 gatunków charakterystycznych dla siedliska.	
	Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny wskaźnika na stanowisku na obecnym poziomie (stan właściwy), tj. utrzymanie na stanowisku występowania gatunków charakterystycznych dla siedliska jako dominujących.	
	Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie w stanie minimum nie pogorszonym stanu zachowania siedliska, gatunki obce występują na powierzchni nieprzekraczającej 25% powierzchni siedliska (stan właściwy – FV).	
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie w stanie minimum nie pogorszonym stanu zachowania siedliska, gatunki ekspansywne występują na powierzchni nieprzekraczającej 10 % powierzchni siedliska (stan właściwy – FV).	
	Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Utrzymanie oceny wskaźnika na stanowisku na obecnym poziomie (stan właściwy – FV), tj. utrzymanie na stanowisku występowania dobrze zachowanych płatów siedliska na stanowisku na	

			powierzchni nie mniej niż 80 %.	
		Ogólnie struktura i funkcje	Utrzymanie oceny wskaźników kardynalnych na poziomie właściwym (FV) i pozostałych wskaźników przynajmniej U1 (stan niezadawalający)	
3.	6120 Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe	Nie definiowano celów ochrony dla siedliska z uwagi na konieczność weryfikacji ocen nadanych mu w SDF.		Siedlisko wymienione zostało podczas zgłaszania obszaru na tak zwaną „Shadow List” oraz w trakcie prac Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego (WZS) w 2008 r. Najprawdopodobniej wówczas doszło do błędnej jego identyfikacji, co wynikało z błędnej oceny stopnia reprezentatywności płatów, braku pełnej weryfikacji terenowej oraz terminu prac, który nie obejmował pełnego sezonu wegetacyjnego. Podczas prac terenowych, prowadzonych w 2014 r. na potrzeby sporządzenia projektu dokumentacji do planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000, występowanie reprezentatywnych i dobrze zachowanych płatów siedliska nie zostało potwierdzone. Nie stwierdzono go również podczas inwentaryzacji przyrodniczych wykonywanych w 2016 r. na potrzeby planów ochrony dla „wiślanych” rezerwatów przyrody: Kępa Antonińska, Kępa Rakowska, Kępa Wykowska, Ławice Troszyńskie i Wyspy Białobrzeskie (Szmalec 2015abcde) oraz Wikliny Wiślane i Zakole Zakroczymskie. Powyższe potwierdziły także badania prowadzone w 2018 r. na potrzeby uzupełnienia wiedzy o obszarze Natura 2000. Na wytypowanych wówczas stanowiskach inwentaryzacyjnych, obejmujących przede wszystkim tereny piaszczystych aluwiów, mad w dolinach rzek oraz wydm śródlądowych. Na wytypowanych stanowiskach stwierdzono, m.in.: murawy szczerlichowe <i>Spergulo-Corynephoretum</i> , murawy goździka i zawciągu pospolitego <i>Diantho-Armerietum elongate</i> , trzcinnika piaskowego <i>Calamagrostietum epigeji</i> oraz zbiorowiska nawłoci późnej <i>Solidago gigantea</i> tzw. nawłociowiska. Wymienione zbiorowiska nie są identyfikatorami fitosocjologicznymi siedliska przyrodniczego 6120. Biorąc powyższe pod uwagę, podczas ustalania listy przedmiotów ochrony na etapie tworzenia obszaru doszło do pierwotnego błędu naukowego. Z tego też względu zasadnym jest usunięcie

			<p>informacji o występowaniu siedliska w granicach obszaru Natura 2000. Źródło danych: dokumentacja pzo (2014), Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla obszaru Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH140029 w zakresie siedlisk przyrodniczych: 6120 Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>), 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) oraz 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) – Biuro Badań, Monitoringu i Ochrony Przyrody „EcoFalk” Michał Falkowski (2018 r.)</p>
4.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe <i>Molinion</i>	<p>Nie definiowano celów ochrony dla siedliska z uwagi na konieczność weryfikacji ocen nadanych mu w SDF.</p>	<p>Podczas prac terenowych prowadzonych w 2014 r. na potrzeby sporządzenia projektu dokumentacji do planu zadań ochronnych obszaru Kampinoska Dolina Wisły PLH140029, występowanie reprezentatywnych płatów (w tym powierzchni) siedliska nie zostało potwierdzone. Nie stwierdzono go również podczas inwentaryzacji przyrodniczych wykonywanych w 2016 r. na potrzeby planów ochrony dla „wiślanych” rezerwatów przyrody: Kępa Antonińska, Kępa Rakowska, Kępa Wykowska, Ławice Troszyńskie i Wyspy Białobrzeskie oraz Wikliny Wiślane i Zakole Zakroczymskie. Przystępując do badań terenowych w 2018 r. wyznaczono potencjalne miejsca występowania siedliska przyrodniczego 6410 w oparciu o mapę jego rozmieszczenia wykonaną w ramach prac Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego i innych materiałów kartograficznych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na tereny użytków zielonych. Przeprowadzone w 2018 r. badania terenowe nie potwierdziły obecności siedliska przyrodniczego 6410 w obszarze Kampinoska Dolina Wisły PLH140029. W międzywalu Wisły brak jest warunków i odpowiednich siedlisk (mady rzeczne) dla rozwoju siedliska przyrodniczego 6410. Tereny te porastają murawy zalewowe ze związku <i>Agropyro-Rumicion crispi</i> zwłaszcza <i>Trifolio fragiferae-Agrostietalia stoloniferae</i> oraz nitrofilne ziołorośla <i>Rudbeckio-Solidaginetium</i>. Wśród użytków zielonych występujących w południowej części Obszaru m.in. wzdłuż kanałów: Troszyńskiego i Arciechowskiego oraz okolicach Secymina zidentyfikowano 10 zbiorowisk ziołoroślowych i łąkowych klasy <i>Molinio-Arrhenatheretea</i>. Występują tu: ziołorośla związku <i>Filipendulion ulmaria</i> (wiązówki błotnej i bodziszka</p>

				<p> błotnego <i>Filipendulo-Geranium palustris</i>, krwawnicy pospolitej i wiązówki błotnej <i>Lythro-Filipenduletum ulmariae</i>, kozłka lekarskiego i wiązówki błotnej <i>Valeriano- Filipenduletum</i>), łąki związku <i>Calthion palustris</i> (rdestowo-ostrożeńiowa <i>Angelico- Cirsietum oleracei</i>, ostrożeńia łąkowego <i>Cirsietum rivularis</i>, sitowia leśnego <i>Scirpetum silvatici</i>, zbiorowisko śmiałka darniowego <i>Deschampsia caespitosa</i>, zbiorowisko wierzbowicy błotnej i situ rozpierzchłego <i>Epilobio-Juncetum effusi</i>), łąki wyczyńcowe <i>Alopecuretum pratensis</i> oraz łąki świeże rajgrasowe <i>Arrhenatheretum elatioris</i>. Nie stwierdzono natomiast łąk trzęślicowych związku Molinion stanowiących siedlisko przyrodnicze 6410. Omawiane siedlisko wymienione zostało podczas zgłaszania obszaru na tak zwaną Shadow List oraz w trakcie prac Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego w 2008 r. Najprawdopodobniej doszło wówczas do błędnej jego identyfikacji, co wynikało z nieprawidłowej oceny stopnia reprezentatywności ocenianych płatów zbiorowisk roślinnych, braku pełnej weryfikacji terenowej oraz terminu prac, który nie obejmował pełnego sezonu wegetacyjnego. Biorąc powyższe pod uwagę, podczas ustalania listy przedmiotów ochrony na etapie tworzenia obszaru doszło do pierwotnego błędu naukowego. Z tego też względu zasadnym jest usunięcie informacji o występowaniu siedliska w granicach obszaru Natura 2000. Źródło danych: dokumentacja pzo (2014), Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla obszaru Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH140029 w zakresie siedlisk przyrodniczych: 6120 Ciepłolubne, śródłądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>), 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) oraz 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) – Biuro Badań, Monitoring i Ochrony Przyrody „EcoFalk” Michał Falkowski (2018 r.) </p>
5.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie 200 ha powierzchni siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Występowanie siedliska w obszarze Natura 2000 wykazano na podstawie prac prowadzonych na zlecenie Ministerstwa Środowiska w 2008 r., w ramach powołanego przez Wojewodę Mazowieckiego, Wojewódzkiego Zespołu

	(<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny wskaźnika na obecnym poziomie (stan właściwy – FV), tj. utrzymanie występowania minimum 4 gatunków charakterystycznych, w tym kiananki wielkiej, starca nadrzecznego, kielisznika zaroślowego, wierzbownicy kosmatej.	Specjalistycznego ds. weryfikacji i uzupełnienia sieci Natura 2000 (tzw. WZS) i potwierdzono na etapie prac nad pzo. Pod względem fitosocjologicznym są to zbiorowiska – <i>Cuscuta-Calystegietum sepium</i> , <i>Senecionetum fluviatilis</i> , <i>Urtico-Calystegietum sepium</i> , <i>Asperulo-Calystegietum sepium</i> i <i>Calystegio-Epilobietum hirsuti</i> , budowane przez: pokrzywę zwyczajną <i>Urtica dioica</i> , kianankę wielką <i>Cuscuta lupuliformis</i> , starca nadrzecznego <i>Senecio fluviatilis</i> , oset kędzierzawy <i>Carduus crispus</i> , przytulię czepną <i>Galium aparine</i> , przytulię lepczycę <i>Galium rivale</i> , kielisznika zaroślowego <i>Calystegia sepium</i> , wierzbownicę kosmatą <i>Epilobium hirsutum</i> i rdestówkę zaroślową <i>Fallopia dumentorum</i> . Biorąc pod uwagę szacunkowe dane krajowe powierzchnia stanowi ok. 3% pow. siedliska w kraju. Nie stwierdzono istotnych zagrożeń dla występowania siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Źródło danych: dokumentacja pzo (2014).
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie występowania gatunków ekspansywnych na powierzchni nieprzekraczającej 25% powierzchni siedliska (stan niezadawalający – U1).	
		Bogactwo gatunkowe	Utrzymanie występowania minimum 10 gatunków w zdjęciu (stan niezadawalający – U1).	
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie udziału obcych gatunków na poziomie nieprzekraczającym 1% (stan niezadawalający – U1).	
		Naturalność koryta rzeczno	Utrzymanie braku regulacji koryta rzeki (stan właściwy – FV).	
		Naturalny kompleks siedlisk	Utrzymanie występowania w sąsiedztwie płatów siedliska zbiorowisk półnaturalnych (stan niezadawalający – U1).	
6.	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (<i>Arrhenatherion</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów oraz ekstensywnego	Występowanie siedliska w obszarze wykazano w 2008 r. podczas prac Wojewódzkich Zespołów Specjalistycznych. Powyższe potwierdziły badania wykonane w 2014 r. wykonane na potrzeby sporządzenia projektu dokumentacji planu zadań ochronnych oraz

		użytkowania, na powierzchni 230 ha.	dokumentacje przyrodnicze wykonane w latach 2015 - 2016 na potrzeby planów ochrony dla „wiślanych” rezerwatów przyrody: Kępa Antonińska, Kępa Rakowska, Kępa Wykowska, Ławice Troszyńskie i Wyspy Białobrzeskcie oraz Wikliny Wiślane i Zakole Zakroczymskie. Inwentaryzacja wykonana w 2018 r. na potrzeby uzupełnienia wiedzy o obszarze Natura 2000 jednoznacznie potwierdziła obecność siedliska przyrodniczego 6510 na terenie obszaru Kampinoska Dolina Wisły PLH140029. Siedlisko na terenie obszaru rozmieszczone jest nierównomiernie. Niemal w ogóle nie występuje ono w międzywalu Wisły, a więc na terenach cyklicznie (niemal corocznie) zalewanych przez wody wezbraniowe. Tereny te porastają murawy zalewowe ze związku <i>Agropyro-Rumicion crispi</i> zwłaszcza <i>Trifolio fragiferae-Agrostietalia stoloniferae</i> oraz nitrofilne ziołorośla <i>Rudbeckio-Solidaginetium</i> niekwalifikujące się jako siedlisko 6510. Największe skoncentrowane przestrzennie powierzchnie łąk świeżych występują: w okolicy Kanału Troszyńskiego, pomiędzy miejscowościami Troszyn Polski i Nowe Wymysle oraz w okolicy Nowego Secymina. Pod względem fitosocjologicznym siedlisko przyrodnicze 6510 reprezentowane jest przez trzy postacie wilgotnościowe łąki rajgrasowej <i>Arrhenatheretum elatioris</i> w randze podzespołów: <i>Arrhenatheretum elatioris typicum</i> , <i>Arrhenatheretum elatioris alchemilletosum</i> , <i>Arrhenatheretum elatioris alopecuro-polygotenosum</i> . W runi wszystkich łąk rajgrasowych uwagę zwraca udział wartościowych pod względem gospodarczym gatunków traw oraz roślin motylkowych, w tym: koniczyny łąkowej <i>Trifolium pratense</i> , wyki płotowej <i>Vicia sepium</i> , wyki ptasiej <i>Vicia cracca</i> , lucerny nerkowatej <i>Medicago lupulina</i> , groszku łąkowego <i>Lathyrus pratensis</i> , co prawdopodobnie związane jest z obecnością żyznych gleb, zwłaszcza mad rzecznych. Wysoką stałością we wszystkich podzespołach łąki rajgrasowej wykazują się: babka lancetowata <i>Plantago lanceolata</i> , barszcz zwyczajny <i>Heracleum sphondylium</i> , bodziszek łąkowy <i>Geranium pratense</i> , brodawnik zwyczajny <i>Leontodon hispidus</i> , krwawnik pospolity <i>Achillea millefolium</i> , przytulie – właściwa <i>Galium verum</i> i pospolita <i>Galium mollugo</i> , szczaw zwyczajny <i>Rumex acetosa</i> , wiechliny – łąkowa <i>Poa pratensis</i> i zwyczajna <i>Poa trivialis</i> oraz tomka wonna <i>Anthoxanthum</i>
	Struktura przestrzenna płatów	Utrzymanie maksymalnie średniego stopnia fragmentacji (stan niezadawalający – U1).	
	Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1), tj. utrzymanie występowania 3-4 gatunków charakterystycznych na stanowisku, takich jak np.: dzwonek rozpięchły, kozibród łąkowy, przytulia pospolita.	
	Gatunki dominujące	Utrzymanie dominacji gatunków typowanych dla łąk świeżych (stan niezadawalający – U1).	
	Obce gatunki inwazyjne	Poprawa stanu warunków występowania siedliska i utrzymanie występowania gatunków o niskim stopniu inwazyjności w pokryciu <5 % powierzchni badanej lub pojedynczych osobników gatunków wysoce inwazyjnych (stan niezadawalający – U1).	
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1), tj. utrzymanie pokrycia gatunków silnie ekspansywnych nieprzekraczającego 10% oraz łącznego pokrycia gatunków ekspansywnych poniżej 50%.	

	Ekspansja krzewów i podrostów drzew	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1), tj. utrzymanie łącznego pokrycia krzewów i podrostu drzew na transekcie na poziomie 1-5%.	<p><i>odoratum</i>. Na okresowe spasanie w przeszłości niektórych płatów wskazują gatunki charakterystyczne dla związku <i>Cynosurion</i>, zwłaszcza koniczyna biała <i>Trifolium repens</i> i grzebienica pospolita <i>Cynosurus cristatus</i>. Ubogą gatunkowo i słabo wykształconą warstwę mszystą tworzą zazwyczaj krótkosz rowowy <i>Brachythecium salebrosum</i> i fałdownik nastroszony <i>Rhynchospora squarrosus</i>. Zgodnie z najnowszymi wynikami badań (2018 r.) łączna powierzchnia siedliska wynosi 233,45 ha i jest znacznie niższa od tej wymienionej pierwotnie w SDF (1510,18 ha). Tak znaczna rozbieżność jest następstwem zawyżonej powierzchni siedliska 6510 wykazanej podczas prac Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego w 2008 r. W trakcie prac terenowych prowadzonych w 2008 r. znaczna powierzchnia łąk była już po okresie pełnego rozwoju gatunków diagnostycznych oraz w trakcie sianokosów lub bezpośrednio po nich. Ponadto w przypadku siedliska przyrodniczego 6510 miała miejsce rozbieżność w jego interpretacji. Stosując kryterium fitytosocjologiczne jako siedlisko przyrodnicze nie powinno się klasyfikować łąk ze związku <i>Calthion palustris</i>. W wydanym w roku 2004 przez Ministerstwo Środowiska 3 tomie Poradnika ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 wymieniono aż 16 podzespołów łąk świeżych rajgrasowych <i>Arrhenatheretum elatioris</i> identyfikujących siedlisko 6510, z czego aż pięć posiadało gatunki charakterystyczne dla związku <i>Calthion palustris</i> lub wręcz dla szuwarów ze związku <i>Magnocaricion</i>. Poradnik ten nie wskazywał jaki udział i jaką stałość w obrębie płatów, w ujęciu fitytosocjologicznym, powinny mieć poszczególne gatunki. W konsekwencji interpretacja siedliska przyrodniczego i dokonanie oceny, czy jest to już łąka wilgotna ze związku <i>Calthion palustris</i>, czy też jedna z wilgotnych postaci łąki świeżej rajgrasowej <i>Arrhenatheretum elatioris</i> było kwestią indywidualnej oceny osób prowadzących inwentaryzację. Zastosowanie wzorca siedliska przyrodniczego w <i>Interpretation Manual of European Union Habitats</i> nie w każdym przypadku dawało gwarancję właściwej klasyfikacji tego siedliska. W efekcie wiele płatów łąk związku <i>Calthion palustris</i>, w tym: rdestowo-ostrożeńiowej <i>Angelico-Cirsietum oleracei</i>, ostrożeńi łąkowego <i>Cirsietum rivularis</i> i śmiałka darniowego</p>
	Udział dobrze zachowanych płatów	Poprawa stanu warunków występowania siedliska i utrzymanie udziału dobrze zachowanych płatów na poziomie minimum 50 % powierzchni badawczej (stan niezadowolający – U1).	
	Martwa materia organiczna	Utrzymanie występowania martwej materii organicznej na poziomie nieprzekraczającym 5 cm (stan niezadowolający – U1).	

				<p><i>Deschampsia caespitosa</i> omyłkowo zakwalifikowanych zostało jako siedlisko przyrodnicze 6510. W perspektywie obowiązywania pzo cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Źródło danych dokumentacja pzo (2014), Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla obszaru Natura 2000 Kampinowska Dolina Wisły PLH140029 w zakresie siedlisk przyrodniczych: 6120 Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>), 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) oraz 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) – Biuro Badań, Monitoringu i Ochrony Przyrody „EcoFalk” Michał Falkowski (2018 r.)</p>
7.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	<p>Powierzchnia siedliska</p> <p>Charakterystyczna kombinacja florystyczna</p> <p>Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie</p>	<p>Utrzymanie występowania siedliska na powierzchni 60 ha.</p> <p>Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszonym (FV – stan właściwy), tj. utrzymanie typowej dla siedliska kombinacji florystycznej (gatunki charakterystyczne w drzewostanie, występowanie w runie gatunków takich jak: gwiazdnica wielkokwiatowa, gajowiec żółty, groszek wiosenny, kokoryczka wielkokwiatowa, miodunka ćma, nerecznica samcza, perlówka zwisła, przytulia i zawilec gajowy).</p> <p>Utrzymanie sporadycznego występowania gatunków obcych – nie więcej niż 2% pokrycia powierzchni badawczych (stan niezadowolający – U1).</p>	<p>Drzewostany tworzą: dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>, brzoza brodawkowata <i>Betula verucosa</i> i grab <i>Carpinus betulus</i>. Gatunkami domieszkowymi są: lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>, klony – zwyczajny <i>Acer platanoides</i> i jawor <i>A. pseudoplatanus</i>. W niektórych płatach obecna jest sztucznie wprowadzona sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i>. W przypadku łąk niskich pojawiają się: wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i> i pojedynczo jesion <i>Fraxinu excelsior</i>. Warstwę krzewów tworzy głównie leszczyna zwyczajna <i>Corylus avellana</i> oraz grab. Runo w zależności od żyzności i wilgotności gleby, wieku i zróżnicowania przestrzennego drzewostanu oraz warunków świetlnych wykazuje znaczne zróżnicowanie tak pod względem składu gatunkowego jak i struktury. Z gatunków typowych dla łąk występują tu m.in.: gwiazdnica wielkokwiatowa <i>Stellaria holostea</i>, gajowiec żółty <i>Galeobdolon luteum</i>, groszek wiosenny <i>Lathyrus vernus</i>, kokoryczka wielkokwiatowa <i>Polygonatum multiflorum</i>, miodunka ćma <i>Pulmonaria obscura</i>, nerecznica samcza <i>Dryopteris filix-mas</i>, perlówka zwisła <i>Melica nutans</i>, przytulia Schultesa <i>Galium schultesii</i> i zawilec gajowy <i>Anemone nemorosa</i>. W płatach zacienionych w runie wzrasta udział ilościowy gatunków ogólnoleśnych, jak: szczawik zajęczy <i>Oxalis acetosella</i>, dąbrówka rozłogowa <i>Ajuga reptans</i>, konwalijka dwulistna <i>Maianthemum bifolia</i> i kosmatka owłosiona <i>Luzula pilosa</i>. W Obszarze stwierdzono trzy zróżnicowane siedliskowo i wilgotnościowo postacie łąk w randze podzespołów: – grąd czyszcowy <i>Tilio-Carpinetum</i></p>

		Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie pojedynczego występowania gatunków obcych – nie więcej niż 5% pokrycia powierzchni badawczych (stan niezadawalający – U1).	<p><i>stachyetosum</i> – wilgotna postać grądu, bardzo bogata florystycznie. Skaldem gatunkowym nawiązuje do łągów <i>Ficario-Ulmetum</i>. Licznie rosną tu: czyściec leśnych <i>Stachys sylvestris</i>, kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i>, kopytnik pospolity <i>Asarum europaeum</i>, czworolist pospolity <i>Paris quadrifolia</i>;</p> <p>– grąd typowy <i>Tilio-Carpinetum typicum</i> – najuboższa florystycznie postać grądu i najszerzej rozpowszechniona w obszarze Natura 2000.</p> <p>– grąd miodownikowy <i>Tilio-Carpinetum melittetosum</i> – występują tu obok siebie przedstawiciele z różnych zbiorowisk roślinnych od typowo leśnych, po okrajkowe i łąkowe. Obecność gatunków ciepło- i światłolubnych pojawiają się tu również gatunki związane ze świetlistymi dąbrowami, m.in.: dzwonek brzoskwiniolistny <i>Campanula persicifolia</i> i konwalia majowa <i>Convallaria majalis</i>. W perspektywie obowiązywania pzo cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Źródło danych dokumentacja pzo (2014).</p>
		Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	Utrzymanie jednolitego drzewostanu lub struktury zróżnicowanej ze zwartym starym drzewostanem zajmującym minimum 10% powierzchni (stan niezadawalający – U1).	
		Wiek drzewostanu (starodrzew)	Utrzymanie udziału drzew starszych niż 100 lat na poziomie <10 %, ale > 50% udziału drzew starszych niż 50 lat (stan niezadawalający – U1).	
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie minimum pojedynczego naturalnego odnowienia drzewostanu (stan niezadawalający – U1).	
		Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie udziału gatunków obcych maksymalnie na poziomie <10 % (stan niezadawalający – U1).	
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszone (stan niezadawalający – U1), tj. udziału martwego drewna (łącznie zasoby) minimum na poziomie 10 m ³ /ha.	
		Martwe drewno wielkowymiarowe	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszone (stan	

			niezadawalający – U1), tj. udziału martwego drewna minimum na poziomie 3 szt./ha.	
		Zniekształcenia , w tym zniszczenia runa i gleby	Utrzymanie braku występowania zniekształceń, ewentualne działania gospodarcze nie wpływają negatywnie na strukturę fitocenozy (stan właściwy – FV).	
8.	91E0 Łęgi wierzbowate, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo – fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnion glutinoso – incanae</i>), olsy źródłiskowe	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska na powierzchni 870 ha.	Siedlisko w obszarze reprezentowane jest przez 3 podtypy: *91E0.1 - Nadrzeczny łęg wierzbowy <i>Salicetum albae</i> , Nadrzeczny łęg topolowy <i>Populetum albae</i> i *91E0.3 - Niżowy łęg olszowo-jesionowe <i>Fraxino-Alnetum</i> . Nadrzeczny łęg wierzbowy reprezentowany jest przez zbiorowisko <i>Salicetum albo-fragilis</i> . W warstwie drzew występują wierzby – biała <i>Salix alba</i> i krucha <i>S. fragilis</i> , a w podszyciu wierzba trójpręcikowa <i>Salix triandra</i> i wiciowa <i>S. viminalis</i> . Jako gatunki towarzyszące pojawiają się tu topole – biała <i>Populus alba</i> , szara <i>P. x canescens</i> i czarna <i>P. nigra</i> . Do stałych składników runa należą: tojeść pospolita <i>Lysimachia vulgaris</i> , rzepicha ziemnowodna <i>Rorippa amphibia</i> , żywokost lekarski <i>Symphytum officinale</i> , jaskier rozłogowy <i>Ranunculus repens</i> , mozga trzciniowa <i>Phalaris arundinacea</i> i bluszczyk kurdybanek <i>Glechoma hederacea</i> . Największe i najlepiej zachowane płyty łęgów wierzbowych znajdują się w obrębie wiślnych rezerwatów przyrody. Na terenie Obszaru łęgi te tworzą powiązane krajobrazowo i funkcjonalnie układy przestrzenne, wzajemnie się przenikając, z wiklinami nadrzeczными <i>Salicetum triandro-viminalis</i> należącymi do tego samego kręgu dynamicznego. Część płatów cechuje juwenalizacja (młody wiek) i neofityzacja drzewostanu (klon jesionolistny <i>Acer negundo</i>). Cechą charakterystyczną jest występowanie na obrzeżach łęgów wierzbowych ziołorośli m.in. kianiaki pospolitej i kielisznika zaroślowego <i>Cuscuta-Calystegietum sepium</i> . Nadrzeczny łęg topolowy w obrębie obszaru zachowane w stanie szczątkowym. Najlepiej reprezentatywne płyty porastają duże wyspy w rezerwach przyrody. Drzewostan budują topole: biała <i>Populus alba</i> , szara <i>P. x canescens</i> i czarna <i>P. nigra</i> .
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszone (U1), tj. utrzymanie zubożonej, lecz opartej na gatunkach typowych dla łęgów kombinacji florystycznej (występowanie w warstwie drzewostanu gatunków takich jak m.in.: olsza czarna, wierzba krucha, jesion wyniosły, topola biała, w warstwie podszytu: wierzba krucha, czeremcha zwyczajna, kalina koralowa, w warstwie runa: przytulia czepna, ziarnopłon wiosenny, pokrzywa zwyczajna, chmiel zwyczajny, bluszczyk kurdybanek).	
		Gatunki dominujące	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszone (FV - stan właściwy), tj. utrzymanie występowania we wszystkich warstwach gatunków typowych dla	

		siedliska jako dominujących, przy czym dopuszcza się zaburzoną relację ilościową.	W niższym piętrze pojawiają się wierzby <i>Salix</i> sp., klon jesionolistny <i>Acer negundo</i> i rzadko czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> . W runie występują przede wszystkim gatunki nitrofilne, głównie z klasy <i>Artemisietea</i> zwłaszcza z rzędów – <i>Glechometalia</i> i <i>Convolvuletia</i> . Rosną tu m.in.: jasnoty <i>Lamium</i> sp., jeżyny <i>Rubus</i> sp., bluszczyk kurdybanek <i>Glechoma hederacea</i> , podagrycznik pospolity <i>Aegopodium podagraria</i> , pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> i trybula leśna <i>Anthriscus sylvestris</i> .
	Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie udziału gatunków obcych na poziomie < 10% (stan niezadawalający – U1).	W drzewostanie Niżowego łągu olszowo-jesionowego <i>Fraxino-Alnetum</i> dominuje olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> , której towarzyszy czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> . Podszyt budują głównie: porzeczką czerwoną <i>Ribes spicatum</i> i kruszyna <i>Frangula alnus</i> . W różnym stopniu wykształconym runie największy udział mają: pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> , chmiel zwyczajny <i>Humulus lupulus</i> , czworolist pospolity <i>Paris quadrifolia</i> , kuklik pospolity <i>Geum urbanum</i> , gwiazdnica gajowa <i>Stellaria nemorum</i> , prosownica rozpięchła <i>Milium effusum</i> , śledziennica skrętolistna <i>Chrysosplenium alternifolium</i> i podagrycznik pospolity <i>Aegopodium podagraria</i> . Z pozostałych gatunków na uwagę zasługują: szczawik zajęczy <i>Oxalis acetosella</i> i wietlica samicza <i>Athyrium filix-femina</i> . Łęgi porastające bardziej zabagnione gleby cechuje obecność w runie knieci błotnej <i>Caltha palustris</i> , jaskra rozłogowego <i>Ranunculus repens</i> oraz gatunków olsowych z klasy <i>Alnetea glutinosae</i> i szuwarowych ze związku <i>Magnocaricion</i> . W warstwie mszystej do najczęściej spotykanych należą: żurawiec falisty <i>Atrichum undulatum</i> oraz wątrobowiec płozik różnolistny <i>Lophocolea heterophylla</i> .
	Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszone (FV – stan właściwy), tj. utrzymanie nielicznego występowania najwyżej jednego gatunku inwazyjnego obcego w podszycie i runie.	Znaczna część stwierdzonych płatów łągów <i>Fraxino-Alnetum</i> to postacie sukcesyjne, które stanowią ostatnią fazę zarastania dawnych koryt bocznych lub starorzeczy rynnowych. W obrębie obszaru Natura 2000 występują łągi olszowo-jesionowe, zróżnicowane na trzy podzespoły: <i>Fraxino-Alnetum urticetosum</i> , <i>Fraxino-Alnetum ranunculetosum</i> i <i>Fraxino-Alnetum chrysosplenietosum</i> . W perspektywie obowiązywania pzo cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Źródło danych: dokumentacja pzo (2014).
	Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie braku występowania silnych ekspansywnie gatunków w runie (stan właściwy – FV).	
	Martwe drewno (łączne zasoby)	Utrzymanie występowania martwego drewna (łączne zasoby) na poziomie minimum 10 m ³ /ha (stan niezadawalający – U1).	
	Martwe drewno leżące lub stojące > 3 m długości i >50 cm grubości	Utrzymanie występowania martwego drewna leżącego lub stojącego na poziomie minimum 3 szt./ha (stan niezadawalający – U1).	
	Naturalność koryta rzeczego	Utrzymanie braku regulacji koryta rzeczego (stan właściwy – FV).	
	Reżim wodny	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszone (U1 stan niezadawalający), tj. utrzymanie okresowej dynamiki	

			zalewów.	
		Wiek drzewostanu	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszone (U1 stan niezadowolający), tj. występowania minimum <20 % udziału drzew starszych niż 100 lat i > 50% udziału drzew starszych niż 50 lat.	
		Pionowa struktura	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszone (FV stan właściwy), tj. struktura naturalna, zróżnicowana.	
		Naturalne odnowienie	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszone (FV stan właściwy), tj. występowania naturalnego odnowienia.	
		Zniszczenie runa	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszone (FV stan właściwy), tj. występowania braku zniszczeń runa.	
		Inne zniekształcenia	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszone (U1 stan niezadowolający), tj. występowanie nieznaczających zniekształceń dla cech siedliska.	
9.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska na powierzchni 160 ha.	Siedlisko występuje w lokalnych zagłębieniach terenu, rynnach i wąwozach, będących erozyjnymi niszami, którymi następuje okresowy odpływ wód

	(Ficario-Ulmetum)	<p>Charakterystycz na kombinacja florystyczna w strefie runa</p>	<p>Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie niepogorszonym (FV – stan właściwy), tj. utrzymanie typowej, właściwej dla siedliska kombinacji florystycznej (z uwzględnieniem specyfiki regionalnej), m.in. występowanie takich gatunków jak: jasnota plamista, ziarnopłon wiosenny, śledziennica skrętolistna, miodunka éma, czyściec leśny, bodziszek cuchnący, pokrzywa zwyczajna, kuklik pospolity, podagrycznik zwyczajny, trędownik bulwiasty, gwiazdnica gajowa, gajowiec żółty, kopytnik pospolity, czworolist pospolity i niecierpek pospolity .</p>	<p>powierzchniowych oraz gruntowych. W wyższym piętrze drzewostanu występują dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> i bardzo rzadko jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>. Piętro dolne składa się z wiązu szypułkowego <i>Ulmus laevis</i> oraz klonów – zwyczajnego <i>Acer platanoides</i> i jawora <i>A. pseudoplatanus</i>. Warstwę krzewów tworzą: czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i>, leszczyna zwyczajna <i>Corylus avellana</i>, porzeczka czerwona <i>Ribes spicatum</i>, głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> oraz podrost drzew - głównie wiązu. W runie runa, w aspekcie letnim, występują m.in.: czyściec leśny <i>Stachys sylvatica</i>, czartawa pospolita <i>Circaea lutetiana</i>, bodziszek cuchnący <i>Geranium robertianum</i>, pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i>, nercznica samcza <i>Dryopteris filix-mas</i>, kuklik pospolity <i>Geum urbanum</i>, czosnaczek pospolity <i>Alliaria petiolata</i>, podagrycznik zwyczajny <i>Aegopodium podagraria</i>, trędownik bulwiasty <i>Scrophularia nodosa</i>, gwiazdnica gajowa <i>Stellaria nemorum</i> i gajowiec żółty <i>Galeobdolon luteum</i>. W aspekcie wiosennym zaś, w runie występują takie gatunki jak m.in.: śledziennica skrętolistna <i>Chrysosplenium alternifolium</i>, zawilec gajowy <i>Anemone nemorosa</i> oraz ziarnopłon wiosenny <i>Ficaria verna</i>. W perspektywie obowiązywania pzo cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Źródło danych: dokumentacja pzo (2014).</p>
		<p>Gatunki dominujące</p>	<p>Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie niepogorszonym (FV – stan właściwy), tj. utrzymanie występowania gatunków typowych dla siedliska jako dominujących.</p>	
		<p>Gatunki obce geograficznie w drzewostanie</p>	<p>Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum niepogorszonym (U1 stan niezadawalający), tj. utrzymanie udziału gatunków obcych geograficznie na poziomie poniżej 10%.</p>	
		<p>Liczba gatunków z grupy „wiązy, dąb, jesion” występujących</p>	<p>Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie niepogorszonym (FV – stan właściwy), tj.</p>	

		w drzewostanie	utrzymanie liczby gatunków z grupy „wiązy, dąb, jesion” na poziomie minimum 3.	
		Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszone (FV – stan właściwy), tj. utrzymanie występowania 2-3 gatunków.	
		Gatunki obce geograficznie	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszone (U1 stan niezadowolający), tj. utrzymanie udziału gatunków obcych geograficznie na poziomie nieprzekraczającym 50%.	
		Martwe drewno łączne zasoby	Stopniowa poprawa wartości wskaźnika (U2 stan zły), poprzez zwiększenie udziału martwego drewna (łączne zasoby) do poziomu minimum 10 m ³ /ha.	
		Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 grubości	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszone (U1 stan niezadowolający), tj. utrzymanie udziału martwego drewna leżącego lub stojącego >3 m długości i >50 grubości na poziomie 3-5 szt./ha.	
		Wiek drzewostanu	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszone (U1 stan niezadowolający), tj. utrzymanie udziału drzew starszych niż 100 lat na poziomie <10%, ale >50 % udziału drzew starszych niż 50 lat.	

		Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszonym (FV – stan właściwy), tj. utrzymanie występowania naturalnego odnowienia (więcej niż 2 gatunki reagujące na luki i prześwietlenia).	
		Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (FV – stan właściwy), zróżnicowanej struktury, >70% powierzchni pokrytej zwartym drzewostanem przy obecności luk.	
		Przejawy procesu grądowienia	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1 stan niezadowolający), tj. utrzymanie występowania wyraźnych lecz nie silnych przejawów grądowienia.	
		Ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1 stan niezadowolający), tj. utrzymanie udziału gatunków ekspansywnych na poziomie nie większym niż więcej niż 1 lub 1 jeżeli liczny.	
		Ekspansywne gatunki rodzime w runie, w tym trzcinnik piaskowy, jeżyny	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1 stan niezadowolający), tj. utrzymanie nie więcej niż podwyższonego udziału gatunków ekspansywnych w runie lecz nie bardzo	

			ekspansywny.	
		Stosunki wodno-wilgotnościowe	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszone (U1 stan niezadawalający), tj. utrzymanie okresowych zalewów, podsiąków lub stagnowania wód opadowych.	
10.	1130 boleń pospolity <i>Aspius aspius</i>	Względna liczebność	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 0,003-0,01 os./m ²	Boleń na terenie obszaru zasiedla przede wszystkim główne koryto Wisły. W przeciwieństwie do Bugu gatunku tego nie obserwowano, ani nie odłowiono w starorzeczach. Wynika to prawdopodobnie z silnego stopnia zeutrofizowania i wiążących się z tym złych warunków tlenowych. W połowach badawczych odnotowano głównie osobniki młodociane w wieku od 0+ (JUV) do trzech lat (YOY). Brak osobników starszych w odłowach badawczych wynika z niedostosowania zalecanej przez PM GIOŚ metody pobierania prób do biologii gatunku. Dorosłe osobniki boleń żerują na otwartych płaszczyznach rzecznych stąd też ich podatność na odłów agregatem elektrycznym jest znikoma. Na podstawie obserwacji żerujących ryb oraz wywiadów prowadzonych wśród wędkarzy, należy sądzić, że starsze osobniki są również liczne. Obserwacje żerujących ryb wskazują, że jeden osobnik zajmuje terytorium około 1,0 ha. Żerowanie było jednocześnie powszechne na wszystkich badanych fragmentach Wisły. Boleń występował także jako ofiara w wypłwkach kormoranów. Biorąc pod uwagę powyższe obserwacje można wnioskować, że gatunek w Kamionowskiej Dolinie Wisły jest pospolity, trudno jednak określić, w jakim stopniu odławiane i obserwowane w czasie żerowania boleń pochodzą z populacji naturalnej, a jakim z zarybień realizowanych przez użytkowników rybackich w obwodach rybackich objętych granicami obszaru Natura 2000, jak również w zbiorniku Włocławskim. Odcinek Wisły w granicach obszaru wyróżnia się dobrym stanem zachowania środowiska. Obejmuje on fragment koryta rzeki zachowany wraz z doliną zalewową w stanie bliskim naturalnemu lub nieznacznie zmienionym. Istnienie takich odcinków Wisły jest tym co
		Struktura wiekowa	Utrzymanie wartości wskaźnika w nie pogorszonej formie (FV – stan właściwy), tj. obecność wszystkich kategorii wiekowych.	
		Udział gatunku w zespole ryb i minogów	Utrzymanie wartości wskaźnika w nie pogorszonej formie (FV – stan właściwy), tj. udział w zespole ryb i minogów minimum na poziomie >3%.	
		Jakość hydromorfologii czna	Utrzymanie wartości wskaźnika w nie pogorszonej formie (FV – stan właściwy), tj. utrzymanie jakości hydrologicznej cieku na poziomie oceny 1,0 - 2,5 (ocena stanowi średnią z ocen 6 elementów hydromorfologicznych, w tym m.in.: geometrii koryta, substratu dennego, mobilności koryta oraz ciągłości cieku).	

				<p>pozwała odróżnić tę rzeką od pozostałych dużych rzek Europy dziś silnie przekształconych (Kajak 1993, Nienhuis i in. 1998, 2000). Bogactwo przyrodnicze środowiska Wisły wynika z rozmiarów samej rzeki i otwartości połączeń z innymi ekosystemami, przede wszystkim jednak jest konsekwencją zachowania możliwości zachodzenia procesów charakterystycznych dla dużych rzek nizinnych (Płachocki i Doboszewski 2017). Wisła w granicach ostoi ma naturalnie ukształtowaną geometrię koryta. Stopień regulacji rzeki jest niewielki i ogranicza się do regulacji lokalnych (ponadto znaczna część budowli jest w stanie niszczącym). Poza wpływem miejscowym istniejąca zabudowa hydrotechniczna współcześnie nie ma istotnego wpływu na mobilność koryta oraz przebieg procesów hydromorfologicznych. W perspektywie obowiązywania pzo cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Źródło danych dokumentacja pzo (2014).</p>
11.	5339 różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Względna liczebność	Utrzymanie względnej liczebności na poziomie >0,01 os./m ² powierzchni połowu.	<p>Gatunek stosunkowo licznie reprezentowany w wodach obszaru zwłaszcza w starorzeczach oraz odnogach koryta o mniejszym natężeniu przepływu wody. We wszystkich miejscach tego typu odławiano ryby należące do różnych grup wiekowych. Pojedyncze różanki odławiano także w korycie głównym, co może wskazywać na migracje gatunku pomiędzy starorzeczami i odnogami. W połowach badawczych najmniej licznie reprezentowana była grupa YOY lecz wynikało to prawdopodobnie z faktu, że główną część połowów tego gatunku realizowano w sierpniu czyli w okresie kiedy młodociane osobniki mogą być zbyt małe do odłowienia. W połowach licznie reprezentowana była natomiast grupa JUV czyli ryby od 3 do 4 cm długości oraz większe ADALT, co świadczy o dobrym stanie populacji. Obecność licznej populacji różanki potwierdzona została w 2019 r. Odcinek Wisły w granicach obszaru wyróżnia się dobrym stanem zachowania środowiska. Obejmuje on fragment koryta rzeki zachowany wraz z doliną zalewową w stanie bliskim naturalnemu lub nieznacznie zmienionym. Istnienie takich odcinków Wisły jest tym co pozwala odróżnić tę rzeką od pozostałych dużych rzek Europy dziś silnie przekształconych (Kajak 1993, Nienhuis i in. 1998, 2000). Bogactwo przyrodnicze środowiska Wisły wynika z rozmiarów samej rzeki i otwartości połączeń z innymi ekosystemami, przede wszystkim jednak jest konsekwencją zachowania możliwości zachodzenia</p>
		Struktura wiekowa	Utrzymanie wartości wskaźnika w nie pogorszonym stanie (FV – stan właściwy), tj. udziału osobników młodocianych i młodych wśród wszystkich osobników gatunku na poziomie > 25%.	
		Udział gatunku w zespole ryb i minogów	Utrzymanie wartości wskaźnika w nie pogorszonym stanie (FV – stan właściwy), tj. udział w zespole ryb i minogów minimum na poziomie >20%.	
		Jakość hydromorfologiczna	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszonym (FV – stan właściwy), tj. utrzymanie jakości hydrologicznej cieków na poziomie oceny 1,0 - 2,5 (ocena stanowi średnią z ocen 6 elementów hydromorfologicznych)	

			ch, w tym m.in.: geometrii koryta, substratu dennego, mobilności koryta oraz ciągłości cieku).	procesów charakterystycznych dla dużych rzek nizinnych (Płachocki i Doboszewski 2017). Wisła w granicach ostoi ma naturalnie ukształtowaną geometrię koryta. Stopień regulacji rzeki jest niewielki i ogranicza się do regulacji lokalnych (ponadto znaczna część budowli jest w stanie niszczącym). Poza wpływem miejscowym istniejąca zabudowa hydrotechniczna współcześnie nie ma istotnego wpływu na mobilność koryta oraz przebieg procesów hydromorfologicznych. W perspektywie obowiązywania pzo cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Źródło danych dokumentacja pzo (2014).
		Względna liczebność małży <i>Unio sp.</i> i <i>Anodonta sp.</i>	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1 stan niezadowolający), tj. utrzymanie względnej liczebności małży (<i>Unio sp.</i> , <i>Anodonta sp.</i>) mierzona wzdłuż linii brzegowej na poziomie 0,01-0,1 os./m ² .	
12.	1149 koza <i>Cobitis taenia</i>	Względna liczebność	Utrzymanie względnej liczebności na poziomie <0,005 os./m ² powierzchni połowu.	Koza jest stałym elementem ichtiofauny Wisły (Backiel 1958, Wiśniewolski in. 2009, Kakareko i in. 2009, Płachocki 2017, Radtke i in. 2018). W badaniach prowadzonych w 2014 r. notowana była na całej długości rzeki (Wziętek 2014).
		Struktura wiekowa	Utrzymanie wartości wskaźnika w nie pogorszonym stanie (U1 stan niezadowolający), tj. udziału osobników młodocianych i młodych minimum na poziomie ≥10 % lub brak jednej kategorii wiekowej.	Najliczniejsze wówczas stanowiska kozy w obszarze obserwowane były w Wiśle poniżej ujścia Narwi. Gatunek występował najliczniej na piaszczystych łachach, zarówno w pobliżu brzegów jak i w środkowej części koryta. Koza występowała również w obszarze umocnionych fragmentów brzegu w okolicy Modlina. Gatunku nie stwierdzono w starorzeczach. Przeprowadzone w 2018 r. badania potwierdzają, że koza jest stałym elementem ichtiofauny Wisły. Koza występuje na całym odcinku Wisły w granicach obszaru Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły – gatunek odłowiony został na wszystkich stanowiskach usytuowanych wzdłuż biegu rzeki. Warunki siedliskowe miejsc, w których łowiono kozę odpowiadają warunkom jej występowania w innych rzekach. Odławiane osobniki występowały w strefie brzegowej rzeki w miejscach o nieznacznie spowolnionym przepływie i charakteryzujących się dnem piaszczystym i piaszczysto-mulistym. Stan ochrony kozy <i>Cobitis taenia</i> w obszarze ocenia się jako niezadowolający – U1, na co przede wszystkim ma wpływ niska ocena parametru populacji, będąca wynikiem, w zależności od stanowiska, niskich wartości wskaźników „względna liczebność”,
		Udział gatunku w zespole ryb i minogów	Utrzymanie wartości wskaźnika w nie pogorszonym stanie (U1 stan niezadowolający), tj. udział w zespole ryb i minogów minimum na poziomie minimum ≥ 1%.	
		Jakość hydromorfologiczna	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszonym (FV – stan właściwy), tj. utrzymanie jakości hydrologicznej cieku na poziomie oceny 1,0 - 2,5 (ocena stanowi średnią z ocen 6 elementów	

			<p>hydromorfologicznych, w tym m.in.: geometrii koryta, substratu dennego, mobilności koryta oraz ciągłości cieku).</p>	<p>„struktura wiekowa” i „udział gatunku w zespole ryb i minogów”. Niska ocena parametru populacji gatunku w obszarze nie w pełni jednak reprezentuje rzeczywistą sytuację jego populacji, która w ocenie eksperckiej kształtuje się na bardzo dobrym poziomie. Ocena ta wynika z częściowego niedostawiania metodyki oceny stanu ochrony zawartej w Przewodniku metodycznym Monitoring gatunków zwierząt T. III (Makomaska-Juchniewicz i Baran [red.] 2012) do charakteru badanego obszaru. Mechanizm zaniżania parametrów oceny populacji jest analogiczny do opisanego już w przypadku kozy złotawej. Koza również wykorzystuje jedynie niewielkie fragmenty rozległej i zróżnicowanej pod względem warunków siedliskowych przestrzeni środowisk wodnych Wisły. W przypadku niewielkiego gatunku wykorzystującego specyficzne mikrosiedliska w systemie środowiska wodnego tak różnorodnego i złożonego, jakim jest Wisła uzyskanie wymaganego dla oceny dobrej poziomu udziału kozy w zespole ryb (>5 %) wydaje się niemożliwe. Właściwy stan siedlisk (jako FV - stan właściwy) na wszystkich stanowiskach może wskazywać, że mimo oceny U1 w obszarze w perspektywie 10 lat występowanie gatunku w obszarze jest niezagrożone, a jego liczebność się nie zmniejszy. Odcinek Wisły w granicach obszaru wyróżnia się dobrym stanem zachowania środowiska. Obejmuje on fragment koryta rzeki zachowany wraz z doliną zalewową w stanie bliskim naturalnemu lub nieznacznie zmienionym. Istnienie takich odcinków Wisły jest tym co pozwala odróżnić tę rzekę od pozostałych dużych rzek Europy dziś silnie przekształconych (Kajak 1993, Nienhuis i in. 1998, 2000). Bogactwo przyrodnicze środowiska Wisły wynika z rozmiarów samej rzeki i otwartości połączeń z innymi ekosystemami, przede wszystkim jednak jest konsekwencją zachowania możliwości zachodzenia procesów charakterystycznych dla dużych rzek nizinnych (Płachocki i Doboszewski 2017). Wisła w granicach ostoi ma naturalnie ukształtowaną geometrię koryta. Stopień regulacji rzeki jest niewielki i ogranicza się do regulacji lokalnych (ponadto znaczna część budowli jest w stanie niszczącym). Poza wpływem miejscowym istniejąca zabudowa hydrotechniczna współcześnie nie ma istotnego wpływu na mobilność koryta oraz przebieg procesów hydromorfologicznych. W perspektywie obowiązywania pzo cel</p>
--	--	--	---	---

				wyduje się możliwy do osiągnięcia. Źródło danych dokumentacja pzo (2014), Ekspertyza ichtiologiczna obejmująca inwentaryzację gatunków ryb 1146 kozy złotawej <i>Sabanejewia aurata</i> , 1149 kozy <i>Cobitis taenia</i> i 1124 kielbka białopłetwego <i>Romanogobio belingi (albipinnatus)</i> w obszarze Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH140029 - Pracownia Badań i Analiz Przyrodniczych w Bydgoszczy (2018 r.)
13.	6144 kielb białopłetwy <i>Gobio albipinnatus</i>	Względna liczebność	Utrzymanie względnej liczebności na poziomie >0,005 os./m ² powierzchni połowu.	Stan ochrony kielbka białopłetwego w obszarze oceniono jako właściwy – FV. Łączny stan ochrony jest wypadkową ocen cząstkowych dokonanych na stanowiskach badawczych. Mimo że, na dwóch stanowiskach stan ochrony oceniono na niezadawalający (U1), a na pozostałych dwóch stan właściwy (FV), w ocenie eksperckiej w skali obszaru ocenę stanu ochrony gatunku należy podnieść do stanu właściwego. Takie podejście uzasadnić należy również wysokim standardem warunków siedliskowych, które ocenione zostały jako właściwe na wszystkich stanowiskach. W perspektywie 10 lat występowanie gatunku w obszarze jest niezagrażone, a jego liczebność się nie zmniejszy. Odcinek Wisły w granicach obszaru wyróżnia się dobrym stanem zachowania środowiska. Obejmuje on fragment koryta rzeki zachowany wraz z doliną zalewową w stanie bliskim naturalnemu lub nieznacznie zmienionym. Istnienie takich odcinków Wisły jest tym co pozwala odróżnić tę rzekę od pozostałych dużych rzek Europy dziś silnie przekształconych (Kajak 1993, Nienhuis i in. 1998, 2000). Bogactwo przyrodnicze środowiska Wisły wynika z rozmiarów samej rzeki i otwartości połączeń z innymi ekosystemami, przede wszystkim jednak jest konsekwencją zachowania możliwości zachodzenia procesów charakterystycznych dla dużych rzek nizinnych (Płachocki i Doboszewski 2017). Wisła w granicach ostoi ma naturalnie ukształtowaną geometrię koryta. Stopień regulacji rzeki jest niewielki i ogranicza się do regulacji lokalnych (ponadto znaczna część budowli jest w stanie niszczącym). Poza wpływem miejscowym istniejąca zabudowa hydrotechniczna współcześnie nie ma istotnego wpływu na mobilność koryta oraz przebieg procesów hydromorfologicznych. W perspektywie obowiązywania pzo cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Źródło danych dokumentacja pzo (2014), Ekspertyza ichtiologiczna obejmująca
		Struktura wiekowa	Utrzymanie wartości wskaźnika w nie pogorszonym stanie (FV – stan właściwy), tj. występowania wszystkich kategorii wiekowych.	
		Udział gatunku w zespole ryb i minogów	Utrzymanie wartości wskaźnika w nie pogorszonym stanie (FV – stan właściwy), tj. udział w zespole ryb i minogów minimum na poziomie minimum > 1%.	
		Jakość hydromorfologiczna	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszonym (FV – stan właściwy), tj. utrzymanie jakości hydrologicznej cieków na poziomie oceny 1,0 - 2,5 (ocena stanowi średnią z ocen 6 elementów hydromorfologicznych, w tym m.in.: geometrii koryta, substratu dennego, mobilności koryta oraz ciągłości cieków).	

				inwentaryzację gatunków ryb 1146 kozy złotawej <i>Sabanejewia aurata</i> , 1149 kozy <i>Cobitis taenia</i> i 1124 kielbina białopłetwego <i>Romanogobio belingi</i> (<i>albipinnatus</i>) w obszarze Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH140029 - Pracownia Badań i Analiz Przyrodniczych w Bydgoszczy (2018 r.)
14.	1146 koza złotawa <i>Sabanejewia aurata</i>	Względna liczebność	Utrzymanie występowania gatunku w obszarze i jego względnej liczebności na poziomie <0,005 os./m ² powierzchni połowu.	Koza złotawa jest jednym z najrzadszych gatunków w ichtiofaunie Polski (terenu przez który przebiega granica jej występowania). Stwierdzana była w dorzeczu Odry, środkowej Wiśle, Pilicy, Bugu oraz jego dużych dopływach. Pierwsze wzmianki o występowaniu kozy złotawej w Wiśle sięgają 1960 r. (Rolik 1960). Występowanie kozy złotawej w obszarze Natura 2000 potwierdzone zostało w trakcie badań na potrzeby wykonania planu zadań ochronnych, przy czym ustalony wówczas zasięg występowania gatunku ograniczał się do fragmentu ostoju (Wziątek 2014). Wyniki uzyskane w 2018 r. rozszerzają dotychczas znany zasięg występowania gatunku. Koza złotawa została odnotowana na wszystkich 4 stanowiskach badawczych wobec czego przyjąć należy, że gatunek ten występuje w granicach obszaru Kampinoska Dolina Wisły w całości biegu Wisły. W kontekście zidentyfikowanego zasięgu gatunku wskazać należy, że historycznie koza złotawa odnotowana była w Skrwie Prawej (Marszał i in. 2004, Jażdżewski in. 2012), stanowiącej prawobrzeżny dopływ Wisły uchodzący do niej poniżej badanego obszaru. Fakt ten, w połączeniu z wynikami niniejszych badań wskazuje że całość badanego odcinka Wisły aż do ujścia Skrwy stanowiła najprawdopodobniej obszar występowania tego gatunku. Brak wcześniejszych stwierdzeń wynikać może z relatywnie niewielkiej ilości i intensywności badań ichtiologicznych prowadzonych na tym obszarze w przeszłości oraz z problematyczności identyfikacji występowania gatunku. Gatunki rzadkie i nieliczne notowane są najczęściej dopiero przy znacznym zwiększeniu wielkości próby czyli ogólnej liczby odłowionych ryb. Koza złotawa również ze względu na zajmowanie specyficznych mikrosiedlisk rzecznych mogła nie być odławiana w ramach prac badawczych prowadzonych standardowo w przypadku dużych rzek z łodzi. W ramach badań w 2018 r. koza złotawa łowiona była praktycznie wyłącznie w ramach uzupełniających połowy z łodzi, połowów
		Struktura wiekowa	Utrzymanie wartości wskaźnika w nie pogorszonej formie (U1 stan niezadowolający), tj. udział osobników młodych minimum na poziomie $\geq 5\%$.	
		Udział gatunku w zespole ryb i minogów	Utrzymanie wartości wskaźnika w nie pogorszonej formie (U2 stan zły), tj. udział w zespole ryb i minogów minimum na poziomie minimum < 1%.	
		Jakość hydromorfologii czna	Utrzymanie wartości wskaźnika w formie nie pogorszonej (FV stan właściwy), tj. utrzymanie jakości hydrologicznej cieków na poziomie oceny 1,0 - 2,5 (ocena stanowi średnią z ocen 6 elementów hydromorfologicznych, w tym m.in.: geometrii koryta, substratu dennego, mobilności koryta oraz ciągłości cieków).	
		Występowanie niezbędnych mikrosiedlisk	Utrzymanie występowania dna piaszczystego z nanosami mułowymi; łączny udział piasku i żwiru w dnie 10-50% powierzchni dna.	

				<p>brodzonych. W roku 2018 występowały także szczególnie korzystne z punktu widzenia dostępności siedlisk ryb związanych z dnem rzeki warunki realizacji połowów (względnie stabilne warunki hydrologiczne przy długo utrzymującym się niskim stanie wody). Wyniki ww. badań dowodzą, że koza złotawa jest rozpowszechniona na całym odcinku Wisły w granicach obszaru Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły. Koza złotawa odłowiona została na wszystkich stanowiskach usytuowanych wzdłuż biegu rzeki jednocześnie pozostaje ona jednym z najrzadszych elementów ichtiofauny Wisły. W trakcie prowadzonych badań połowowych kozy złotawe łowiono w płytkich siedliskach związanych łachami koryta rzeki. Gatunek ten łowiony był prawie wyłącznie w obrębie miejsc charakteryzujących się niewielką głębokością (poniżej 0,4 m), przyspieszonym przepływem wody (obserwowane warunki przepływu odpowiadały mierzonym w warunkach Wisły prędkościom przepływu w zakresie 30-100 cm·s⁻¹ – Płachocki 2017) oraz dnem z dominacją bądź znacznym udziałem żwiru (materiał o średnicy 2-16 mm) (dno żwirowe oraz piaszczysto-żwirowe). Pojedynczego osobnika złowiono w miejscu głębszym (0,6 m) z dnem piaszczystym i przepływem słabszym niż 30 cm·s⁻¹. Warunki siedliskowe miejsc, w których gatunek był łowiony w 2018 r. są inne niż te opisane w dokumentacji wynikowej połowów prowadzonych w 2014 r. Rozbieżność ta może wynikać z niedostatecznie poznanej biologii gatunku w dużych rzekach. W literaturze obok licznych informacji wskazujących na związaną kozy z dnem piaszczystym (Witkowski, 1994) natrafić można na opisujące występowanie gatunku w wodach o spowolnionym przepływie (Panczak 1969). Odnotowane w ramach badań (2018 r.) dane ilościowe potwierdzają skrajnie niską liczebność gatunku. W przypadku tak nielicznego gatunku należy ostrożnie interpretować odnotowane różnice pomiędzy badanymi stanowiskami. Mogą one wynikać z wpływu czynników niepowiązanych z rzeczywistą liczebnością populacji gatunku w badanym środowisku. Biorąc pod uwagę, że ilość odławianych w ryb na stanowiskach poniżej ujścia Narwi była mniejsza na kolejnych stanowiskach od odnotowanej na stanowisku powyżej oraz uwzględniając, że gatunek w tym rejonie był notowany wcześniej możliwe</p>
--	--	--	--	---

				<p>jest, że na tym odcinku populacja gatunku jest najsilniejsza (najliczniejsza). Zakres zgromadzonych na obecnym etapie danych nakazuje jednak potrzebę weryfikacji tej hipotezy w ramach dalszych badań (badań monitoringowych). Stan ochrony kozy złotawej w obszarze oceniono jako zły – U2, determinowany przez oceny cząstkowe stanu populacji, będące wynikiem niskich wartości wskaźników „względna liczebność” i „udział gatunku w zespole ryb i minogów”. Niska ocena parametru populacji gatunku w obszarze w ocenie zespołu realizującego badania nie w pełni reprezentuje rzeczywistą sytuację populacji gatunku w obszarze. Zła ocena wynika prawdopodobnie także z częściowego niedostawiania metodyki oceny stanu ochrony zawartej w Przewodniku metodycznym Monitoring gatunków zwierząt T. III (Makomaska-Juchniewicz i Baran [red.] 2012) do charakteru badanego obszaru - Wisły, dużej rzeki nizinnej. W przypadku Wisły koza złotawa wykorzystuje jedynie niewielkie fragmenty rozległej i zróżnicowanej pod względem warunków przestrzeni rzeki.</p> <p>Mikrosiedliska, w których gatunek ten łowiony był w 2018 roku stanowią skrajnie niewielki fragment powierzchni rzeki, która zgodnie z założeniami monitoringu ichtiofauny podlega rozpoznaniu całościowemu. W wielogatunkowym zespole ryb dużej rzeki nizinnej, gatunki związane z specyficznymi mikrosiedliskami nie osiągną wysokiego udziału liczbowego oraz nie uzyskają wysokiego wskaźnika względnej liczebności. Uzyskanie wymaganego dla oceny dobrej poziomu udziału kozy złotawej w zespole ryb na poziomie > 5 %, nie jest realne. Wynikające z różnorodności środowiska dużej rzeki nizinnej bogactwo gatunkowe ichtiofauny oraz liczebności osiągnane przez inne gatunki ryb na badanych stanowiskach zamazują obraz faktycznego stanu gatunku w obszarze.</p> <p>Właściwy stan siedlisk (FV) na wszystkich stanowiskach może wskazywać, że mimo niskiej oceny U2 gatunku w obszarze w perspektywie 10 lat występowanie gatunku w obszarze jest niezagrażone, a jego liczebność się nie zmniejszy. Odcinek Wisły w granicach obszaru wyróżnia się dobrym stanem zachowania środowiska. Obejmuje on fragment koryta rzeki zachowany wraz z doliną zalewową w stanie bliskim naturalnemu lub nieznacznie zmienionym. Istnienie takich odcinków Wisły jest tym co pozwala odróżnić tę</p>
--	--	--	--	--

				<p>rzeką od pozostałych dużych rzek Europy dziś silnie przekształconych (Kajak 1993, Nienhuis i in. 1998, 2000). Bogactwo przyrodnicze środowiska Wisły wynika z rozmiarów samej rzeki i otwartości połączeń z innymi ekosystemami, przede wszystkim jednak jest konsekwencją zachowania możliwości zachodzenia procesów charakterystycznych dla dużych rzek nizinnych (Płachocki i Doboszewski 2017). Wisła w granicach ostoi ma naturalnie ukształtowaną geometrię koryta. Stopień regulacji rzeki jest niewielki i ogranicza się do regulacji lokalnych (ponadto znaczna część budowli jest w stanie niszczącym). Poza wpływem miejscowym istniejąca zabudowa hydrotechniczna współcześnie nie ma istotnego wpływu na mobilność koryta oraz przebieg procesów hydromorfologicznych. W perspektywie obowiązywania pzo cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Źródło danych: dokumentacja pzo (2014), Ekspertyza ichtiologiczna obejmująca inwentaryzację gatunków ryb 1146 kozy złotawej <i>Sabanejewia aurata</i>, 1149 kozy <i>Cobitis taenia</i> i 1124 kielbina białopłetwego <i>Romanogobio belingi (albipinnatus)</i> w obszarze Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH140029 - Pracownia Badań i Analiz Przyrodniczych w Bydgoszczy (2018 r.)</p>
15.	1037 trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	Liczebność	Utrzymanie występowania gatunku w obszarze (U2), tj. utrzymanie liczebności gatunku minimum na poziomie <20 wylinek na badanym stanowisku (odcinku 100 m).	<p>Gatunek ważki o znacznych możliwościach dyspersyjnych, posiadający na terenie Obszaru znaczną ilość dostępnych i odpowiednich biotopów. Niewielka liczba stwierdzeń w 2014 r. mogła być efektem przyboru Wisły i rozlaniu się jej wód w międzywału w okresie wzmożonej aktywności tego owada. Podczas badań prowadzonych w 2018 r. zidentyfikowano 19 stanowisk występowania gatunku, w tym 8 wskazujących na występowanie populacji rozrodczej. Ogólny stan ochrony gatunku został oceniony jako zły (U2), przede wszystkim z uwagi na niewielką liczebność populacji rozrodczej na poszczególnych stanowiskach, a także w części z uwagi na niesprzyjające gatunkowi warunki siedliskowe. Mimo niskiej liczebności gatunku na poszczególnych stanowiskach (co wynika zapewne z rozproszenia trzepli zielonej w obszarze), sumaryczna wielkość populacji oceniana jest jako znacząca, co uzasadnia utrzymanie gatunku jako jednego z przedmiotów ochrony obszaru. Nie bez znaczenia jest tu również fakt możliwości dyspersyjnych gatunku oraz powszechności dostępnych i potencjalnie atrakcyjnych</p>
		Zagęszczenie (liczba wylinek)	Utrzymanie wskaźnika w minimum nie pogorszonym stanie (U2 stan zły), tj. utrzymanie minimum małego zagęszczenia średniej liczby wylinek na 10 m jednego brzegu.	
		Rozkład	Utrzymanie wskaźnika w minimum nie pogorszonym stanie (U2 stan zły), tj. utrzymanie	

			udział procentowego długości, na której znaleziono wylinki w całej długości stanowiska na poziomie 1-40%.	siedlisk w obszarze. Wisła w obszarze charakteryzuje się zmiennością i różnorodnością, co powoduje powstanie „mikrosiedlisk”, które stwarzają mniej lub bardziej dogodne (sprzyjające) warunki dla bytowania populacji rozrodczej oraz raczej korzystne warunki dla migracji gatunku.
		Procentowy udział siedliska potencjalnego	Utrzymanie udziału potencjalnego siedliska gatunku na poziomie 80-100% badanego odcinka.	Wyjątkiem jest tutaj stan czystości wód, który może mieć wpływ na stan populacji na stanowisku (czynnik niesprzyjający). W ujęciu ogólnym (w odniesieniu do całego obszaru) nie jest to jednak czynnik, który ogranicza w istotny sposób samo występowanie gatunku, a raczej wpływa na jakość siedliska i potencjalnie na jakość (i wielkość) populacji. Obszar Natura 2000, oprócz funkcji siedliskotwórczej pełni również niebagatelną funkcję w odniesieniu do możliwości dyspersji gatunku, w szczególności w dolinie Wisły. Tym samym jest istotny dla zachowania połączeń między innymi obszarami Natura 2000, a także różnorodności genetycznej trzepli zielonej w regionie. W perspektywie obowiązywania pzo cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Źródło danych: Ekspertyza przyrodniczej na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły obejmująca przeprowadzenie inwentaryzacji terenowej, opracowanie ekspertyzy przyrodniczej, w tym wyznaczenie reprezentatywnych miejsc do dalszego monitoringu stanu zachowania gatunków: 1084 pachnica dębowa, 1086 zgniotek cynobrowy i 1037 trzepla zielona - GOBIO – Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski (2018 r.)
		Udział siedliska zasiedlonego w siedlisku potencjalnym	Utrzymanie wskaźnika w minimum nie pogorszonym stanie (U2 stan zły), tj. utrzymanie udziału siedliska zasiedlonego na poziomie $\leq 50\%$.	
		Klasa czystości wody	Utrzymanie wskaźnika w minimum nie pogorszonym stanie (U2 stan zły), tj. utrzymanie klasy czystości wód na poziomie IV lub V.	
		Naturalność koryta	Utrzymanie wskaźnika nie pogorszonym stanie (FV – stan właściwy), tj. utrzymanie naturalnego charakteru koryta rzeki.	
16.	1084 pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	Obecność żywych owadów	Utrzymanie występowania żywych owadów w obszarze.	W obrębie obszaru pachnica dębowa nie jest gatunkiem często spotykanym, prawdopodobnie ze względu na niewielką liczbę i duże rozproszenie dostępnych do zasiedlenia starych, dziuplastych drzew. Najczęściej zasiedlane są ogłowione wierzby o pierśnicy powyżej 70 cm, przy czym odsetek drzew zasiedlonych względem ogólnej ich liczby nie przekracza 10%. Nie stwierdzono obecności gatunku w obrębie międzywala – wszystkie znane stanowiska zlokalizowane są poza jego strefą, czego wytłumaczeniem jest oddziaływanie wód powodziowych. W toku badań terenowych w 2018 r. potwierdzono, że pachnica dębowa występuje nielicznie (na nielicznych stanowiskach). Jednocześnie jednak uwzględniając potencjał obszaru (obszary łąkowe ze śródpolnymi wierzbanami głowiastymi) uznać należy, że gatunek
		Udział procentowy drzew zasiedlonych wśród drzew dziuplastych	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszonym (U1 stan niezadowalający), tj. utrzymanie liczby drzew dziuplastych podzielonych przez całkowitą liczbę zbadanych drzew (wszystkich drzew na stanowisku) i pomnożonych przez 100 dla uzyskania wartości procentowej na poziomie $> 5\%$.	

		<p>Udział procentowy drzew zasiedlonych wśród drzew dziuplastych dostępnych do kontroli</p>	<p>Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie niepogorszonym (U1 stan niezadowolający), tj. utrzymanie udziału drzew zasiedlonych wśród drzew dziuplastych dostępnych do kontroli na poziomie minimum 10 %.</p>	<p>może znaleźć w obszarze dogodnie dla rozwoju siedliska (także w przyszłości). Przewiduje się, że obecnie istniejące zadrzewienia w ciągu kilkunastu lat stworzą dla pachnicy dębowej bardziej atrakcyjne siedlisko (zwiększenie rozmiarów, wytworzenie próchnowisk). Podczas ww. prac nie potwierdzono wykazywanych wcześniej (Romanowski 2009) stanowisk pachnicy dębowej z rejonu tzw. doliny łomiankowskiej. Trudno jest jednoznacznie określić przyczynę powyższego, przy czym domniemywać można, że stanowiska te (szczególnie związane z wierzbami śródpolnymi) mogły ulec samodzielnemu zanikowi (np. na skutek całkowitego wypróchnienia drzew). Ogólna ocena populacji, siedliska oraz perspektyw ochrony oceniana jest jako zła (U2). Ocenę tę determinuje przede wszystkim niska ilość aktywnych stanowisk gatunku w obszarze. W perspektywie obowiązywania pzo cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Źródło danych: Ekspertyza przyrodniczej na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły obejmująca przeprowadzenie inwentaryzacji terenowej, opracowanie ekspertyzy przyrodniczej, w tym wyznaczenie reprezentatywnych miejsc do dalszego monitoringu stanu zachowania gatunków: 1084 pachnica dębowa, 1086 zgniotek cynobrowy i 1037 trzepla zielona - GOBIO – Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski (2018 r.)</p>
		<p>Liczba drzew zasiedlonych na 1 ha</p>	<p>Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie niepogorszonym (U1 stan niezadowolający), tj. utrzymanie udziału drzew zasiedlonych wśród drzew dziuplastych dostępnych do kontroli na poziomie minimum ≥ 1 %.</p>	
		<p>Udział drzew dziuplastych wśród wszystkich drzew</p>	<p>Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie niepogorszonym (U1 stan niezadowolający), tj. utrzymanie udziału drzew dziuplastych wśród wszystkich drzew ≥ 10 %.</p>	
		<p>Udział drzew dziuplastych wśród wszystkich drzew</p>	<p>Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie niepogorszonym (U1 stan niezadowolający), tj. utrzymanie udziału drzew dziuplastych wśród wszystkich drzew na poziomie minimum ≥ 5 %.</p>	
		<p>Udział procentowy drzew grubych wśród drzew dziuplastych</p>	<p>Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie niepogorszonym (U1 stan niezadowolający), tj. utrzymanie liczby drzew grubych dziuplastych podzielonych przez całkowitą liczbę zbadanych drzew dziuplastych i pomnożonych przez 100 dla uzyskania wartości procentowej na poziomie <10 %. Za</p>	

			grube drzewa dziuplaste przyjmuje się: lipy o pierśnicy (średnicy na wysokości 130 cm) ≥ 90 cm i dęby o pierśnicy ≥ 110 cm oraz inne drzewa liściaste o pierśnicy ≥ 100 cm.	
		Liczba grubych drzew dziuplastych w przeliczeniu na 1 ha	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszone (U1 stan niezadowolający), tj. utrzymanie udziału drzew dziuplastych wśród wszystkich drzew na poziomie minimum ≥ 2 .	
		Izolacja	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszone (U1 stan niezadowolający), tj. utrzymanie odległości do najbliższych, aktualnych lub potencjalnych siedlisk gatunku na poziomie nie przekraczającym 1000 m.	
17.	1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Populacja	Utrzymanie występowania populacji gatunku w obszarze.	W 2014 r. gatunek ten w Kampinoskiej Dolinie Wisły PLH140029 został stwierdzony zaledwie na 2 stanowiskach. Tożsame wyniki badań uzyskano w 2018 r., gdzie traszkę grzebieniastą stwierdzono na dwóch stanowiskach, w miejscowości Białostrzegi oraz Leonów. Liczebność traszki grzebieniastej na tych stanowiskach jest bardzo mała. Stan zachowania gatunku oceniono jako zły (U2). W perspektywie obowiązywania pzo cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Źródło danych: dokumentacja pzo, Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH140029 – płazy - Firma usługowa ECO-HELP Sabina Klich (2018 r.)
		Siedlisko	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszone (U1 stan niezadowolający), tj. utrzymanie i stworzenie stanowisk gatunku w obszarze, w tym utrzymanie: <ul style="list-style-type: none"> - zbiorników o powierzchni poniżej 400 m², - liczby lat, w których zbiornik wysycha w granicach wartości maksimum 6 - średniej jakości wody, - zacielenia 	

			<p>zbiorników na poziomie 60-80%, - 3-6 ptaków na 1000 m², - umiarkowanego wpływu ryb, - liczby zbiorników w odległości ≤ 500 m na poziomie 1-3, - stopnia zarośnięcia lustra wody na poziomie nie mniejszym niż 40 %.</p>	
18.	1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	<p>Populacja</p> <p>Siedlisko</p>	<p>Utrzymanie populacji na poziomie ok. 330 odżywiających się samców w obszarze.</p> <p>Utrzymanie co najmniej 15 stanowisk w obszarze, w nie pogorszonym stanie zachowania (FV – stan właściwy/U1 stan niezadowolający), w tym utrzymanie: - udział szuwaru w powierzchni zbiornika >25%; - obecność szuwaru o wysokości 1 m lub poniżej, - łagodnego nachylenia brzegów, - zacinienia zbiorników na poziomie 0-70%, - obecności płyczn, - braku obecności ryb, - braku barier wokół zbiorników, - występowania jedynie ekstensywnej zabudowy wiejskiej, - występowania innych zbiorników w promieniu 500 m, - występowania braku bądź w nielicznych przypadkach jednopasmowej drogi asfaltowej.</p>	<p>Na poziomie stanowiska nie ocenia się populacji gatunku, ocena dokonywana jest na poziomie regionu biogeograficznego. W 2014 r. kumaka nizinnego w granicach obszaru Natura 2000 stwierdzono na 8 stanowiskach. W 2018 r. wyniki badań wskazują zaś 15 stanowisk oraz liczną populację gatunku (kilkaset osobników). Rozmieszczenie kumaka jest jednak niemal punktowe (stanowiska skupione są głównie w jednym miejscu), w okolicach miejscowości Leonów (13 z 15 stanowisk). Jedno stanowisko stwierdzono również w okolicy miejscowości Nowa Wieś oraz jedno stanowisko w miejscowości Jabłonna, na obszarze rezerwatu przyrody Ławice Kiełpińskie. W perspektywie obowiązywania pzo cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Źródło danych: dokumentacja pzo, Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH140029 – płazy - Firma usługowa ECO-HELP Sabina Klich (2018 r.)</p>
19.	1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Procent pozytywnych stwierdzeń	Utrzymanie wskaźnika w nie pogorszonym	Inwentaryzacja przeprowadzona w sezonie 2013-2014 objęła obie strony rzeki Wisły, w tym wszystkie jej wyspy i kanały:

		gatunku	stanie (FV – stan właściwy), tj. procent pozytywnych stwierdzeń gatunku na poziomie > 40%.	<p>Arciechowski, Bielański i Troszyński oraz rowy melioracyjne w granicach obszaru Natura 2000. W jej wyniku stwierdzono 111 stanowisk bobrowych, z czego 101 na rzece Wiśle. Stan populacji bobra w obszarze Natura 2000 oszacowano na ok 440 osobników (bez osobników migrujących), w związku z tym bobra należy uznać za gatunek występujący licznie. Ślady jego obecności, jak również bezpośrednie obserwacje poszczególnych osobników w terenie, sugerują, że zwierzęta te zasiedliły większość atrakcyjnego dla nich terenu. Wysokie parametry wskaźników stanu siedliska oraz populacji (FV - stan właściwy) wskazują, iż lokalna populacja tego gryzonia pozostaje we właściwym stanie ochrony. Zwierzęta wykorzystują potencjalne możliwości obszaru, a rozrodczość i śmiertelność nie odbiegają prawdopodobnie od normy. Wielkość i jakość siedliska jest odpowiednio dobra, co przy braku zidentyfikowanych zagrożeń, wskazuje, że zachowanie bobra w obszarze w perspektywie najbliższych 10-20 lat jest niemal pewne. W perspektywie obowiązywania pzo cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Źródło danych: dokumentacja pzo.</p>
		Indeks populacyjny	Utrzymanie wskaźnika w nie pogorszonym stanie (FV - stan właściwy), tj. procent pozytywnych stwierdzeń gatunku na poziomie > 60.	
		Roczny wskaźnik trendu populacji	Utrzymanie wskaźnika w nie pogorszonym stanie (FV - stan właściwy), tj. procent pozytywnych stwierdzeń gatunku na poziomie $r \geq 0$.	
		Zagęszczenie rodzin wzdłuż rzek, zagęszczenie wzdłuż rowów.	Utrzymanie zagęszczenia wzdłuż rzek i rowów na poziomie minimum 3 rodzin/ 10 km linii brzegowej (ślady bytowania, obecność nor/ żeremi, znakowanie terytorium).	
		Baza pokarmowa	Utrzymanie oceny wskaźnika w stanie nie pogorszonym (FV- stan właściwy), na poziomie >0,8.	
		Udział siedliska kluczowego dla gatunku	Utrzymanie oceny wskaźnika w stanie nie pogorszonym (FV - stan właściwy), na poziomie >0,65.	
		Charakter strefy brzegowej	Utrzymanie wskaźnika w nie pogorszonym stanie (FV - stan właściwy), tj. utrzymanie oceny charakteru strefy brzegowej na poziomie > 80.	
		Stopień antropopresji	Utrzymanie wskaźnika w nie pogorszonym stanie (FV - stan właściwy), tj.	

			utrzymanie oceny stopnia antropopresji na poziomie > 75 .	
20.	1355 wydra <i>Lutra lutra</i>	Udział pozytywnych stwierdzeń gatunku	Utrzymanie oceny wskaźnika w stanie nie pogorszonym (FV – stan właściwy), na poziomie >60 .	W przypadku wydry nie wykazuje się danych o jej liczebności. Arealy osobnicze wydr zawierają w sobie pas łądu i wody wzdłuż linii brzegowej. Ich wielkość zależy od dostępności pokarmu: na eutroficznym zbiornikach i rzekach obfitujących w ryby mierzą kilka kilometrów linii brzegowej, w przypadku ubogich w pokarm strumieni mierzą od 20 do 40 km długości. Arealy są bronione przed innymi osobnikami tej samej płci. Terytoria są intensywnie znakowane przy pomocy odchodów i wydzieliny gruczołów przyodbytowych, umieszczanych w widocznych miejscach na brzegu. Pośród sąsiadującymi osobnikami tworzy się hierarchia socjalna - dominujące samce zajmują tereny najbardziej dogodnie do bytowania, zaś podporządkowane osobniki zasiedlają obszary mniej atrakcyjne. Terytoria samców są większe i mogą obejmować jeden a nawet kilka arealów samic. Wydry łączą się w pary na krótko i tylko w okresie godów. W pozostałej części roku dorosłe wydry prowadzą samotniczy tryb życia. Wyjątek stanowią grupy rodzinne tworzone przez samice i ich niedojrzałe potomstwo. Ze względu na trudności metodologiczne brak jest dokładnych danych o liczebności wydry w Polsce, podobnie jak i w innych krajach Europy. Ponieważ trudno jest obliczyć zagęszczenia gatunku, gromadzi się dane o względnej częstości występowania wydry. Częstość tą określa się na podstawie tzw. standardowej metody badań terenowych. Wyniki badań rozmieszczenia gatunku przy wykorzystaniu tej metody jednoznacznie wskazują na trwający proces odbudowy liczebności i arealu wydry w Polsce (Brzeziński i in. 1996). W sezonie 2013/2014 tropy i ślady wskazujące na obecność wydry stwierdzono w granicach wszystkich kwadratów siatki UTM, w które wpisane były brzegi oraz wyspy rzeki na obszarze Kampinoskiej Doliny Wisły PLH140029. Na podstawie istniejących danych nie da się jednak ocenić liczebności tego gatunku w Ostoi. Wysokie parametry wskaźników stanu siedliska oraz populacji (FV - stan właściwy) wskazują, iż lokalna populacja tego wydry pozostaje we właściwym stanie ochrony. Zwierzęta wykorzystują potencjalne możliwości obszaru, a rozrodność i śmiertelność nie odbiegają prawdopodobnie od normy. Wielkość i jakość siedliska jest
		Indeks populacyjny	Utrzymanie oceny wskaźnika w stanie nie pogorszonym (FV – stan właściwy), na poziomie >15 .	
		Roczny wskaźnik trendu populacji	Utrzymanie oceny wskaźnika w stanie nie pogorszonym (FV – stan właściwy), na poziomie $r \geq 0$.	
		Zagęszczenie populacji	Utrzymanie oceny wskaźnika w stanie nie pogorszonym (FV – stan właściwy), na poziomie $\geq 2/10$ km.	
		Baza pokarmowa	Utrzymanie oceny wskaźnika w stanie nie pogorszonym (FV – stan właściwy), na poziomie $>0,8$.	
		Udział siedliska kluczowego dla gatunku	Utrzymanie oceny wskaźnika w stanie nie pogorszonym (FV – stan właściwy), na poziomie $>0,65$.	
		Charakter strefy brzegowej	Utrzymanie wskaźnika w nie pogorszonym stanie (FV - stan właściwy), tj. utrzymanie oceny charakteru strefy brzegowej na poziomie > 85 .	
		Stopień antropopresji	Utrzymanie wskaźnika w nie pogorszonym stanie (FV - stan właściwy), tj. utrzymanie oceny stopnia antropopresji na poziomie > 70 .	

				odpowiednio dobra, co przy braku zidentyfikowanych istniejących zagrożeń, wskazuje, że zachowanie wydry w Ostoi w perspektywie najbliższych 10-20 lat jest niemal pewne. W perspektywie obowiązywania pzo cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Źródło danych: dokumentacja pzo.
--	--	--	--	---

Punkt wyjścia do oceny realizacji zamierzonych celów działań ochronnych stanowią wyniki oceny stanu zachowania przedmiotów ochrony uzyskane na etapie sporządzania dokumentacji planu zadań ochronnych oraz badań monitoringowych realizowanych w toku obowiązywania omawianego planu. Realizacja zadań ochronnych przyczyni się do utrzymania stanu zachowania poszczególnych przedmiotów ochrony w minimum nie pogorszonym stanie lub jego poprawy, a co za tym idzie osiągnięty zostanie nakreślony niniejszym planem cel. W części przypadków, związanych np. z utrzymaniem lub poprawą stanu zanieczyszczenia wód rzeki Wisły wymagane są rozwiązania systemowe, wykraczające poza zakres niniejszego dokumentu planistycznego. Z tego m.in. ze względu oraz z uwagi na uwarunkowania lokalne (dolina dużej nizinnej rzeki) w części przypadków (np. gatunki ryb, płazów) nie jest możliwe osiągnięcie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony. W innych przypadkach (owady), mimo występowania korzystnych warunków siedliskowych populacje nie należą do licznych, a co za tym idzie wskaźnik ten również nie osiąga wartości oceny właściwej.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ramach planu zadań ochronnych zaplanowano następujące działania ochronne:

- 1) utrzymanie lub przywrócenie ekstensywnego użytkowania siedliska przyrodniczego 6510,
- 2) opracowanie koncepcji eliminującej lub ograniczenie zagrożenia ze strony użytkowania dróg dla kumaka nizinnego,
- 3) podjęcie działań ochrony czynnej obejmujących eliminację lub ograniczenie procesu eutrofizacji w zbiornikach będących miejscem występowania traszki grzebieniastej oraz opracowanie koncepcji i analiza możliwości stworzenia zbiorników zastępczych dla gatunku,
- 4) badania uzupełniające stan wiedzy w zakresie powierzchni siedlisk przyrodniczych: 6510, 91E0 i 91F0.

Zaplanowany w ramach planu zadań ochronnych monitoring realizacji działań z zakresu ochrony czynnej oraz monitoring stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt pozwoli na ocenę stanu ochrony przedmiotów ochrony oraz skuteczności podjętych działań ochronnych. Miejsce realizacji działań ochronnych wskazano w tabeli załącznika nr 6 do zarządzenia oraz zilustrowano na załącznikach graficznych w załączniku nr 7 do zarządzenia. Tu należy także nadmienić, iż ochrona przedmiotów ochrony będzie realizowana w trakcie różnego typu postępowań administracyjnych, w tym ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub obszar Natura 2000, bądź też postępowań prowadzonych w trybie art. 118 i 118a ustawy o ochronie przyrody. Jednocześnie warto zaznaczyć, że jednym z elementów omawianego dokumentu planistycznego, w ramach definiowania działań ochronnych, jest określenie „obszaru ich wdrażania”. Obowiązujące przepisy prawa nie definiują jak należy rozumieć ww. termin, stąd Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie przyjął, że możliwie najbardziej skutecznym zobrazowaniem omawianego zagadnienia jest wskazanie obszaru działań na załączniku graficznym, bądź podanie informacji, że działanie obejmuje cały obszar Natura 2000. Niniejsze miało na celu stworzenie dokumentu czytelnego dla szerokiego grona odbiorców oraz uniknięcie zdeprecjonowania aktu prawa miejscowego (pozbawienie go aktualności) na wypadek działań polegających m.in. na scaleniu czy też podziale wtórnym działek ewidencyjnych. Miejsce realizacji działań ochronnych, w zależności od ich charakteru, wskazano zatem w załączniku nr 6 i 7 do Zarządzenia. W kolumnie pod nazwą „Obszar wdrażania” załącznika nr 6 do Zarządzenia, tam gdzie ma to zastosowanie, umieszczono informację w treści „Obszar Natura 2000, zgodnie z załącznikiem nr 7 do zarządzenia”. Niniejsze wskazuje na konieczność łącznego czytania zapisów załącznika nr 6 i 7 do Zarządzenia. Z tego wynika także, że nawet zmiana kształtu czy powierzchni działki nie wpływa merytorycznie na znaczenie i zakres działania ochronnego. Należy także wspomnieć, że proces ustanowienia dokumentu planistycznego jakim jest plan zadań ochronnych jest

procesem wieloetapowym i długotrwałym. Dodatkowo, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie nie jest stroną czy też odbiorcą informacji we wszystkich prowadzonych na terenie województwa mazowieckiego postępowaniach o charakterze administracyjnym czy też poza administracyjnym. Stąd nie jest możliwe, aby wiedział o wszystkich działaniach podejmowanych w stosunku do gruntów położonych w granicach obszarów Natura 2000, w tym np. działaniach polegających na scaleniu gruntów lub ich podziale wtórnym. Dodatkowo prowadzenie działań mających na celu przeprowadzenie procesu scalenia czy podziału działek jest zagadnieniem ambiwalentnym dla realizacji ochrony obszarów Natura 2000. Scalenie lub podział działek dla przedmiotowych gruntów obejmujących obszar Natura 2000, mieści się bowiem w granicach tej formy ochrony. Działania polegające na precyzyjnej identyfikacji właścicieli gruntów (w tym danych kontaktowych) oraz uzyskaniu zgód na realizację działań ochrony czynnej podejmowane będą przed podjęciem działań wymagających przeprowadzenia określonych czynności w terenie (np. wykoszenie łąki, ograniczenie występowania roślinności pływającej w zbiornikach stanowiących siedlisko gatunku).

Analiza dokumentów planistycznych wyszczególnionych w art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody wykazała konieczności sformułowania wskazań do wprowadzenia zmiany zapisów dla dokumentów, w których pominięto informację o występowaniu obszaru Natura 2000 w granicach jego obowiązywania. Jednocześnie, nie stwierdzono występowania przesłanek do konieczności sporządzenia planu ochrony dla obszaru, bowiem plan zadań ochronnych oraz zaplanowane w nim działania uznano za wystarczającą ochronę dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.

Istotnym elementem procesu planistycznego są konsultacje społeczne. Obowiązek ich przeprowadzenia wynika z art. 39 ustawy o oś. W ramach procedury opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zamieszczono obwieszczenie o zamiarze przystąpienia do opracowania planu zadań ochronnych z dnia 2 kwietnia 2013 r., które zostało zawarte w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń urzędu. Ponadto, informacja ta została umieszczona na stronie projektu www.projektnatura.utp.edu.pl. Następnie, obwieszczeniem z dnia 17 czerwca 2013 r., opublikowanym także w prasie (Gazeta Wyborcza Nr /2013), poinformowano o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz o możliwości składania uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych przez okres 21 dni. Ponadto, obwieszczenie o przystąpieniu do sporządzenia planu zadań ochronnych zamieszczono stronie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, wywieszono na tablicy ogłoszeń urzędu oraz urzędów administracji samorządowej, jak również stronie internetowej projektu www.projektnatura.utp.edu.pl. W przewidzianym na składanie uwag i wniosków terminie 21 dni nie zgłoszono uwag.

W trakcie procesu sporządzania planu zadań ochronnych, w dniach 29 sierpnia i 10 października 2013 r. w siedzibie Urzędu Miasta Nowy Dwór Mazowiecki oraz w dniach 22 października i 5 listopada 2014 r. w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego, zorganizowano spotkania dyskusyjne z udziałem tzw. Zespołu Lokalnej Współpracy. W spotkaniach wzięli udział przedstawiciele: Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy, Wykonawcy projektu dokumentacji, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, przedstawiciele samorządów lokalnych – gmin oraz starostw, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz osoby fizyczne. Na spotkaniu przedstawiono informację na temat obszaru Natura 2000 oraz jego wartości przyrodniczych, a także przedstawiono założenia i działania planowane w ramach planu zadań ochronnych. Dodatkowo, wszystkich zebranych poinformowano, iż osoby bądź instytucje zainteresowane uczestnictwem w pracach mogą zgłaszać chęć udziału w procesie tworzenia planu zadań ochronnych poprzez bezpośredni kontakt z koordynatorem i wykonawcą projektu oraz Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Warszawie.

Wyniki prac nad projektem zostały ujęte w stabelaryzowanym dokumencie pod nazwą „Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH140029”, który posłużył jako materiał wyjściowy do opracowania projektu planu zadań ochronnych w formie projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy ooś, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie obwieszczeniem znak: WPN-II.6320.5.2021.AA z dnia 31 grudnia 2021 r., zawiadomił o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (projektu zarządzenia) oraz poinformował o możliwości złożenia uwag i wniosków do dokumentu w terminie 21 dni. Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie zostało opublikowane w prasie (Nasz Dziennik nr 303*7265), umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz wywieszane na tablicy ogłoszeń urzędu i urzędach administracji samorządowej.

W myśl art. 39 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 ustawy ooś, organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa, podaje do publicznej wiadomości informację o możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, do której należą założenia lub projekt dokumentu oraz wymagane przez przepisy załączniki. W przypadku omawianego obszaru Natura 2000 założenia do niniejszego dokumentu planistycznego zostały sporządzone wraz z wspomnianym wcześniej obwieszczeniem w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu zadań ochronnych, zaś projekt dokumentu wraz z wymaganymi załącznikami (zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody) został udostępniony wraz z obwieszczeniem w sprawie wyłożenia do publicznego wglądu projektu planu zadań ochronnych. „Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH140029”, dostępna jest do wglądu w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, bądź też może być udostępniona na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów ustawy ooś.

W trakcie udziału społeczeństwa, zgłoszono następujące uwagi i wnioski do projektu planu zadań ochronnych:

Lp.	Imię i nazwisko /nazwa instytucji	Data wpływu uwag do urzędu	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia	Uwagi
1	GDOS	17-01-2022 r.	W związku z konsultacjami społecznymi projektu zarządzenia w sprawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH140029 przekazuję poniżej uwagi do ww. projektu zarządzenia. W Załączniku nr 4, siedlisko 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z	Uwaga uwzględniona	Załącznik nr 5 do zarządzenia uzupełniono o wskaźniki oceny stanu zachowania siedlisk przyrodniczych wynikające z metodyki monitoringu PM GIOŚ. W związku z zarzutami formalnymi Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., zn. INFR(2021)2025, C(2021)2179, dotyczącymi obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000, koniecznym stało się doprecyzowanie celów działań ochronnych wyznaczonych dla niniejszego obszaru. Zgodnie z ww.

			<p>Nympheion, Potamion, jako cel ochrony został podany wskaźnik "Charakterystyczn a kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu". Należy zwrócić uwagę, iż cel ochrony raczej nie powinien odnosić się do transektu, który jest sztucznie wydzielonym fragmentem terenu na potrzeby metodyki monitoringu. Cel powinien się odnosić do całości siedliska w obszarze lub do jego płatu, który z pewnych względów powinien być traktowany oddzielnie. Podobna uwaga dot. również siedliska 6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (Arrhenatherion), i celu dla wskaźnika "Ekspansja krzewów i podrostów drzew".</p>	<p>stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) indywidualnie określone dla danego obszaru, tj. ustalone na poziomie obszaru; 2) kompleksowe, tj. obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000; 3) indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, tj. jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze; 4) indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, tj. wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć; pożądaný stan musi być: <ol style="list-style-type: none"> a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający
--	--	--	---	--

					<p>monitorowanie);</p> <p>b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);</p> <p>c) kompleksowy (atributy i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);</p> <p>d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);</p> <p>e) odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach; odzwierciedlać znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typów siedlisk i gatunków.</p> <p>Dla ujednolicenia zapisów uzupełnienia treści załącznika nr 5, zmiany o tożsamym charakterze (uzupełniono o wskaźniki oceny stanu zachowania siedlisk przyrodniczych wynikające z metodyki monitoringu PM GIOŚ)</p>
--	--	--	--	--	--

					wprowadzono dla wszystkich przedmiotów ochrony
--	--	--	--	--	--

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, Wojewoda Mazowiecki pismem znak: WNP-II.0521.1.15.2022 z dnia 21 grudnia 2022 r. uzgodnił projekt zarządzenia, wskazując jednocześnie na konieczność uzupełnienia metryki ustawy o ochronie przyrod o pozycje 2185 i 2357 oraz dostosowanie treści załącznika nr 2 do tytułu załącznika (odmienna kolejność). Zmiany te zostały wprowadzone.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm.).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na zarządzających i użytkowników terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000;
- 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją;
- 4) jednostki organizacyjne, których zasięg działania obejmuje teren obszaru Natura 2000.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135, z późn. zm.) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim;
- 2) na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, procedurze udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm.), postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia pociągnie za sobą skutki finansowe dla budżetu państwa w wysokości około 450 000 zł (słownie: czterysta pięćdziesiąt tysięcy złotych) w przeciągu 10 lat obowiązywania planu zadań ochronnych. Skutki finansowe przedmiotowej regulacji wynikać będą z realizacji zaprojektowanych w planie zadań ochronnych działań ochronnych i monitoringu, których koszty mogą być finansowane w szczególności ze środków pochodzących z:

- 1) budżetu państwa na zasadach ustalonych przez ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.);
- 2) ubiegania się o pozyskanie środków finansowych z Narodowego lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz programów unijnych, w tym PROW.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy zawarte w projekcie zarządzenia będą miały umiarkowany wpływ na lokalny i regionalny rynek pracy. Konieczność realizacji zadań przyczyni się do zwiększenia zapotrzebowania na usługi z działów: „Badania naukowe i działalność rozwojowa” Polskiej Klasyfikacji Działalności, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251 poz. 1885, z późn. zm.).

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja przedmiotowego zarządzenia objęta jest prawem UE. Zarządzenie swym zakresem obejmuje teren objęty ochroną w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 na podstawie dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.UE.L.1992.206.7), jako specjalny obszar ochrony siedlisk Kampinoska Dolina Wisły PLH140029. Projekt zarządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.